

شناسایی الگوی پارادایمی موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال

چکیده

هدف پژوهش حاضر، شناسایی الگوی پارادایمی موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال بود. این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر شیوه جمع آوری اطلاعات توصیفی-تحلیلی و از نظر شیوه اجرا از نوع تحقیقات کیفی بود. جامعه آماری شرکت کنندگان شامل خبرگان و افراد مجرب در حوزه اماکن ورزشی، اساتید رشته مدیریت ورزشی و جامعه شناسی، مدیران و کارشناسان اماکن ورزشی بودند ($N=27$). روش نمونه گیری در تحقیق هدفمند بود که مصاحبه ها با شرکت کنندگان تا مرحله اشباع نظری ادامه یافت. برای تحلیل داده ها از روش گرند تئوری استراوس و کوربین جهت کسب اطلاعات این پژوهش استفاده شده است. برای سنجش روایی و پایایی از معیارهای قابلیت اعتبار، قابلیت ثبات، تاییدپذیری و انتقال پذیری استفاده شد. یافته های تحقیق نشان داد برای عوامل علی ۳ مقوله اصلی عوامل مربوط به رویداد، عوامل کلان و عوامل شخصی، برای عوامل مداخله گر ۳ مقوله اصلی تسهیل کننده ها، نیازهای فردی و محدودکننده ها، برای عوامل زمینه ای ۳ مقوله اصلی بسترهای سازمانی، بسترهای انگیزشی و ماجراجویی، برای راهبردها ۳ مقوله اصلی راهبردهای انگیزشی، راهبردهای فردی و حکمرانی مطلوب و برای دستاوردها ۳ مقوله اصلی سلامت روانی-اجتماعی، ارتقای سطح زندگی و ارتقای عاطفی و مجموعاً ۱۵ مقوله اصلی مربوط به الگوی پارادایمی موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال شناسایی شدند. در نهایت، می توان گفت که با شناسایی موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال کشور و ارائه راهبردهای مناسب برای تعدیل یا حذف این موانع، می توان به بهبود وضعیت ورزشگاه ها و اماکن ورزشی کشور کمک نمود که در نهایت، منجر به ارائه خدمات بهتر به تماشاگران ورزشی و توسعه سلامت روانی و جسمی در سطح جامعه خواهد شد.

واژگان کلیدی: نشاط آفرینی، استادیوم فوتبال، هواداران، نظریه داده بنیاد.

پایان نامه
از انتشار

Identifying the paradigmatic pattern of the barriers to vigor-creating in football stadiums

Abstract

The aim of the current research was to identify the paradigmatic pattern of the barriers to vigor-creating in football stadiums. This research was applied in terms of purpose, descriptive-analytical in terms of data collection and qualitative research in terms of implementation. The statistical population of participants included experts and experienced people in the field of sports venues, professors of sports management and sociology, managers and experts of sports venues (N=27). The sampling method in the research was purposive, and the interviews with the participants continued until the theoretical saturation stage. Strauss and Corbin's ground theory method was used for data analysis to obtain information for this research. The findings of the research showed that for causal factors there are 3 main categories of factors related to the event, macro factors and personal factors, for intervening factors there are 3 main categories of facilitators, individual needs and limiters), for contextual factors there are 3 main categories of organizational platforms, motivational platforms and adventure, for Strategies 3 main categories of motivational strategies, individual strategies and optimal governance and for achievements 3 main categories of mental-social health, improvement of living standards and emotional improvement and a total of 10 main categories related to the paradigm model of barriers to vigor-creating in football stadiums were identified. Finally, it can be said that by identifying the barriers to vigor-creating in the country's football stadiums and providing appropriate strategies to adjust or eliminate these barriers, it is possible to help improve the state of the country's stadiums and sports venues, which ultimately leads to providing better services to sports spectators and Mental and physical health will be developed at the community level.

Keywords: vigor-creating, football stadium, fans, Grounded theory.

سلامت جسمانی و بهزیستی از موضوعاتی است که در تحقیقات مختلف به اهمیت آن اشاره شده است. برخی تحقیقات نشان از رابطه مثبت بین مشارکت فعال ورزشی و سلامت جسمانی می‌دهند (بلکلاک^۱ و همکاران، ۲۰۰۷؛ براون^۲ و همکاران، ۲۰۰۷؛ استون^۳، ۲۰۰۴). سلامت جسمانی مناسب از مواردی است که به نوبه خود باعث افزایش نشاط می‌شود. در نتیجه مشارکت و حضور در ورزش و اماکن ورزشی می‌تواند بر نشاط تاثیرگذار باشد. علاوه بر این مشارکت فعال ورزشی، فرصت‌هایی را برای اجتماعی شدن فراهم می‌کند که این موضوع باعث می‌شود مانعی برای شکل‌گیری محرک‌های نامطلوب ایجاد شود، اعتماد به نفس بهبود پیدا کند و مهارت‌های ارتباطی و همکاری توسعه پیدا کند که همه این عوامل، ارتباط نزدیکی با نشاط دارند (هوانگ و هامفریس^۴، ۲۰۱۲؛ وانگ^۵ و همکاران، ۲۰۱۲). وجود عوامل مثبتی مانند مطلوبیت، رضایت و سود در ورزش بسیار مهم است اما در ورزش در برخی شرایط امکان سنجش تاثیرات مثبت و مطلوبیت وجود ندارد. نظریه اقتصادی ارتدکس در همین راستا و بر این فرض ایجاد شده است که امکان اندازه‌گیری مستقیم مطلوبیت وجود ندارد. در عوض، مفهوم رفتار آشکار معرفی شد و بیان کرد که مردم، آن کالاها و خدماتی را انتخاب کرده که از آنها رضایت یا فایده کسب می‌کنند. هر چه تقاضا بیشتر باشد، سودمندی به دست آمده بالاتر است (متوسلی و همکاران، ۱۳۹۰).

نتایج تحقیق ویتلی و بیکرتون^۶ (۲۰۱۷) نشان می‌دهد فراوانی درگیر شدن در ورزش، تأثیر مثبتی بر نشاط دارد. داوینوارد و راسیوت^۷ (۲۰۱۱) در تحقیق دیگری به این نتیجه رسیدند ورزش‌هایی که دارای تعاملات اجتماعی بیشتر هستند نسبت به ورزش‌هایی که تعاملات اجتماعی کمتری دارند دارای همبستگی مثبت بالاتری با نشاط می‌باشند. شدیدترین سطح مشارکت ورزشی، ورزش حرفه‌ای است که در آن ورزشکاران از باشگاه‌ها یا جوامع خود دستمزد دریافت می‌کنند. در نتیجه، انگیزه بیرونی ممکن است انگیزه درونی را از بین ببرد (فری^۸، ۱۹۹۷). ماکسی^۹ و همکاران (۲۰۱۹)، استدلال می‌کنند که ورزش حرفه‌ای، که معمولاً به فعالیت فیزیکی و ذهنی شدید نیاز دارد، تأثیری منفی بر نشاط ورزشکاران دارد. در این راستا، نشان داده شد ورزشکاران سه‌گانه که در طول مسابقه شکنجه ذهنی یا فکر تسلیم شدن را تجربه کردند، در هفته‌های بعد از مسابقه، رضایت کمتری از زندگی را گزارش کردند. بنابراین، مشخص نیست که آیا حرفه‌ای بودن ورزش، باعث افزایش بهزیستی ذهنی می‌شود. انواع مختلف درگیر شدن با ورزش، ممکن است تأثیرات متفاوتی بر

^۱ . Blacklock

^۲ . Brown

^۳ . Stone

^۴ . Huang, H., & Humphreys

^۵ . Wang

^۶ . Wheatley & Bickerton

^۷ . Downward, P., & Rasciute

^۸ . Frey

^۹ . Maxcy

نشاط داشته باشد (فری و همکاران، ۲۰۲۱). در سوی دیگر ورزش آماتوری و تفریحی وجود دارد. مشارکت در ورزش آماتوری، اغلب با پاداش‌های درونی ناشی از فعالیت به جای پاداش‌های بیرونی مثل پول و شهرت برانگیخته می‌شود (ایتزن^۱، ۱۹۸۹). ورزش چه به صورت حرفه‌ای و چه به صورت آماتوری و تفریحی علاقمندانی در سطح جهان دارد که برخی از آنها به عنوان تماشاگر به صورت منظم در رویدادهای ورزشی حضور پیدا می‌کنند. در جوامع ما، تماشاگری ورزش یک فعالیت مهم فراغتی است. نتایج برخی از تحقیقات نشان از یک رابطه مثبت بین تماشاگری ورزش و بهزیستی ذهنی دارد (اینو^۲ و همکاران، ۲۰۱۷).

مشارکت فعال در ورزش بر سلامت جسمانی تاثیرگذار است و به تبع آن می‌تواند نشاط برای افراد ایجاد کند اما تاثیر تماشاگری ورزش بر نشاط از طریق سلامت جسمانی، نامشخص است. تماشاگری ورزش، ممکن است جوانان را تشویق کند تا فعالانه در ورزش شرکت کنند (فراولی و کوش^۳، ۲۰۱۱)، اما همچنین، ممکن است از طریق عادات و اعمال ناسالم، مانند مصرف الکل و غذای ناسالم، تاثیر منفی داشته باشد (کورنیل و چاندون^۴، ۲۰۱۳). یک مطالعه، توسط اینو و همکاران (۲۰۱۵)، استدلال می‌کند که مسیرهای متعددی وجود دارد که از طریق آن تماشاگری ورزش می‌تواند به طور بالقوه بر سلامت جامعه تاثیر منفی یا مثبت گذارد. در همین راستا، برخی تحقیقات به بررسی ارتباط مثبت بین تماشاگری ورزش و بهزیستی ذهنی پرداخته‌اند (اینو^۵ و همکاران، ۲۰۲۰؛ کاواکامی^۶ و همکاران، ۲۰۱۷). سایر محققان، با در نظر گرفتن یک اثر میانجی به بررسی نشاط پرداختند. جانگ^۷ و همکاران (۲۰۱۷) و وان^۸ (۲۰۰۶) ارتباط بین حضور زنده و نشاط مربوط به هویت‌یابی با تیم پرداختند. سیلر^۹ و همکاران (۲۰۱۷) تاثیر نتیجه بازی با رضایتمندی و نشاط پرداختند و یانگ^{۱۰} و همکاران (۲۰۱۲) به بررسی فرآیند بازی و تاثیر آن در نشاط‌آفرینی پرداختند. کیم و جیمز^{۱۱} (۲۰۱۹)، فهرستی از دلایل احتمالی ایجاد نشاط و شادابی در محیط ورزش ارائه می‌کنند. این فهرست شامل ملاحظات اقتصادی، پوشش عاطفی و راحتی می‌باشد. رابطه بین تماشاگری ورزش و نشاط، ممکن است متفاوت باشد بسته به اینکه فرد به صورت فیزیکی در رویداد مشارکت کرده یا آن را از طریق تلویزیون تماشا می‌کند. کاوتسوس^{۱۲} (۲۰۱۱) و دولان^{۱۳} و همکاران (۲۰۱۹) معتقدند میزبانی یک رویداد ورزشی تاثیر مثبتی بر

---

^۱. Eitzen

^۲. Inoue

^۳. Frawley & Cush

^۴. Cornil & Chandon

^۵. Inoue

^۶. Kawakami

^۷. Jang

^۸. Wann

^۹. Sailer

^{۱۰}. Yang

^{۱۱}. Kim & James

^{۱۲}. Kavetsos

^{۱۳}. Dolan

نشاط آفرینی دارد نه تنها برای افرادی که به صورت فیزیکی در این رویداد حضور دارند، بلکه برای کل جامعه میزبان، تاثیرات مثبتی وجود دارد.

در برخی تحقیقات داخلی و خارجی به موضوع تاثیرات مختلف و ارتباط ورزش بر نشاط پرداخته شده است و در تحقیقاتی بحث موانع حضور در استادیوم‌های فوتبال بررسی شده است. جووری و همکاران (۱۳۹۸) موانع سازمانی نشاط آفرینی در محیط دانشگاه را بررسی کردند و بیان می‌کنند که شرایط ناکارآمدی قوانین و مقررات، به عنوان شرایط علی، بر موانع نشاط آفرینی سازمانی در دانشگاه‌ها اثرگذار است. در این بین، مهجور مانند توانمندی‌های دانشگاه به عنوان شرایط مداخله‌گر و بروز تعارض‌های کار-خانواده، به عنوان شرایط زمینه‌ای، در جهت تشدید پدیده بی‌نشاطی سازمانی اعضا عمل می‌کنند که این شرایط سه بعدی (علی - زمینه‌ای - مداخله‌گر) در تعامل و کنش متقابل با هم موجب بروز واکنش‌های روانشناختی منفی و ضد بهره‌ور سازمانی در فضای رقابتی دانشگاه می‌شود که پیامد آفرینش بی‌نشاطی سازمانی را به همراه خواهد داشت. فراهانی و همکاران (۱۳۹۹)، با تحلیل و اولویت بندی موانع حضور زنان در استادیوم‌های ورزشی فوتبال به عنوان تماشاگر در ایران، بیان می‌دارند که مؤلفه‌های سیاسی، امنیتی، فرهنگی-اجتماعی، زیرساختی و مدیریتی از جمله موانع حضور زنان در استادیوم‌های ورزشی بودند. مدادی نانسا و غفوری (۱۳۹۹)، با بررسی ورزش و فعالیت‌های بدنی به عنوان زمینه‌ای برای حمایت از بهزیستی ذهنی، بیان می‌دارند که حضور در فضاها و میادین ورزشی یا تماشای مسابقات ورزشی، این احساس را در افراد ایجاد می‌کند که چیزی در حال وقوع است که به مراتب مهمتر از امتیازات و نتایج است. گویی به ذهن جمعی انرژی تازه‌ای داده می‌شود و افراد با شرکت در رویدادهای ورزشی یا صرف تماشای آنها نوعی شادی و نشاط را تجربه می‌کنند. خداپرست و باقرزاده (۱۴۰۰) با شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های عدم نشاط سازمانی در سازمان‌های دولتی، بیان می‌دارند که بعد فردی شامل دو مؤلفه، بعد گروهی شامل دو مؤلفه، بعد سازمانی شامل سه مؤلفه، بعد محیطی شامل دو مؤلفه، بعد انسانی و آموزشی شامل دو مؤلفه شناسایی گردیده است. پناهی و همکاران (۱۴۰۰)، با مدل یابی ساختاری انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی بر اساس احساس نشاط در کارگران، دریافتند که احساس نشاط با انگیزه ورزشی رابطه مثبتی دارد. بخشعلی پور و همکاران (۱۴۰۱) با بررسی همبستگی بین انگیزش مشارکت در فعالیت‌های ورزشی با سلامت روانی، شادکامی و کیفیت زندگی کارکنان، دریافتند که شدت همبستگی بین انگیزش مشارکت ورزشی با سلامت روانی، شادکامی و کیفیت زندگی معنادار بود.

جانگ^۱ و همکاران (۲۰۱۸)، با بررسی تأثیر هویت یابی با تیم، نتیجه بازی و فرآیند بازی بر نشاط مصرف کنندگان ورزشی، بیان می‌دارند که مصرف کنندگان ورزشی با هویت تیمی بالا، پس از یادآوری و تصور یک بازی برد خسته کننده در مقایسه با یک بازی باخت هیجان انگیز، درجات بیشتری از نشاط را نشان دادند. در همین حال، مصرف کنندگان ورزشی با هویت تیمی پایین، درجات مشابهی از نشاط را بین یک بازی برد

---

^۱. Jang

خسته کننده و یک بازی باخت هیجان انگیز نشان دادند. موتز^۱ و همکاران (۲۰۲۰)، با بررسی فعالیت‌های ورزشی اوقات فراغت و رضایت از زندگی، بیان می‌دارند که فعالیت‌های ورزشی اوقات فراغت با رضایت عمومی از زندگی و رضایت خاص حوزه (در رابطه با روابط، ظاهر، اوقات فراغت، کار و سلامتی) مرتبط است، اما این رابطه بیشتر برای رضایت از اوقات فراغت مشخص است. الوکان^۲ و همکاران (۲۰۲۰)، با بررسی سطوح نشاط دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی، دریافتند که در مقایسه انجام شده بین اهداف ورزشی دانشجویان، تفاوت معناداری وجود دارد. یافته دیگر این است که بین متغیر زندگی سالم دانشجویان و میزان نشاط آنها تفاوت معناداری وجود دارد. اما در مقایسه‌های انجام شده با توجه به متغیر زندگی اجتماعی دانشجویان، مشخص شد که بین گروه‌ها تفاوت معناداری وجود ندارد. فری و گولو^۳ (۲۰۲۱) با بررسی اینکه آیا ورزش مردم را با نشاط‌تر می‌کند یا افراد با نشاط بیشتر ورزش می‌کنند؟ دریافتند که بین مشارکت ورزشی و رضایت از زندگی همبستگی مثبتی وجود دارد. این رابطه در سنین پایین‌تر و بالاتر نسبت به میانسالی و برای افراد دچار مشکلات سلامتی نسبت به افراد دارای سلامت متوسط قوی‌تر است. همچنین، به نظر می‌رسد که تأثیر علی پرداختن به ورزش بر نشاط، حدود چهار برابر بیشتر از تأثیر نشاط بر پرداختن به ورزش است. یازیزی^۴ و همکاران (۲۰۲۱)، با بررسی سطوح سرزندگی و نشاط دانش آموزان دبیرستان‌های ورزشی، دریافتند که دانش آموزان دبیرستان‌های ورزشی از نشاط و شادی بالاتر از حد متوسط برخوردار بودند. همچنین مشاهده شد است که سطح سرزندگی ذهنی و نشاط در بین دانش آموزان پسر و دانش آموزان وابسته به یک باشگاه ورزشی بالاتر است. همچنین، نتیجه‌گیری شد که سطح شادکامی ذهنی و نشاط در بین دانش آموزانی که ورزش‌های گروهی انجام می‌دهند و افرادی که سال‌های طولانی‌تری به ورزش می‌پردازند، بالاتر است و با توجه به متغیر وضعیت اقتصادی-اجتماعی خانواده، تفاوت معنی داری مشاهده نشد. در نتیجه، مشخص شد که بین نشاط ذهنی و سرزندگی همبستگی مثبت و معنادار بالایی وجود دارد. نتیجه مهم دیگر این است که سرزندگی ذهنی، نقش مهمی در پیش بینی شادی ذهنی دارد. نونز-باریوپدرو^۵ و همکاران (۲۰۲۱)، با بررسی اینکه چگونه نشاط بر وفاداری ورزشکاران تأثیر می‌گذارد؟ مدلی از رضایت مصرف‌کننده، مشارکت، و معناداری ارائه دادند و دریافتند که رضایت مصرف‌کننده، مشارکت و معناداری بر نشاط مصرف‌کننده تأثیر دارند، اما مشارکت مهم‌ترین و مرتبط‌ترین متغیر برای تأثیرگذاری بر این متغیر بود. در نهایت، رضایت مصرف‌کننده و نشاط مصرف‌کننده بر وفاداری تأثیر می‌گذارد و رضایت مصرف‌کننده مهم‌ترین متغیر بود، اما نشاط مصرف‌کننده جایگزینی واقعی برای بهبود وفاداری فدراسیون‌های ورزشی نشان داد. نتایج تحقیق کوجایا^۶ و همکاران (۲۰۲۲) نشان داد که اجرای رویدادهای ورزشی با استقبال مثبت جامعه روبه‌رو می‌شود

---

۱. Mutz

۲. Ulukan

۳. Frey & Gullo

۴. Yazıcı

۵. Núñez-Barriopedro

۶. Kogoya

و بیشترین انگیزه افراد برای تماشای رویداد ورزشی، سرگرمی می‌باشد. مشارکت شرکت‌کنندگان در رویدادهای ورزشی به طور قابل توجهی با تصویر رویداد ورزشی، رضایت، انگیزه، جو استادیوم و محیط ارتباط دارد. نتایج لیو و ژانگ^۱ (۲۰۲۳) نشان داد که فراوانی، مدت زمان و هزینه ورزش مختلف در سال‌های گذشته با سلامت و شادکامی همبستگی معناداری دارد و اکثر افرادی که در حوزه ورزش فعال‌تر از قبل بودند در رضایت از زندگی بیشتری داشتند.

همان طور که در مقاله اشاره شده است حضور در استادیوم‌های ورزشی همیشه نتایج مثبتی در بر ندارد و می‌تواند منجر به ایجاد رفتارها و عادات منفی نیز گردد. بسیاری از رخدادهای منفی در استادیوم‌های ورزشی می‌تواند به دلیل وجود موانعی برای شکل‌گیری تجربیات مثبت باشد. لذا نیاز است این موانع شناسایی شود و راهکارهایی برای از بین بردن و به حداقل رساندن موانع مطرح شود. با توجه به اهمیت مسئله شادی و نشاط بر بهزیستی ذهنی و رضایت از زندگی افراد جامعه و نقشی که ورزش و مشارکت در آن می‌تواند در این زمینه ایفا کند، و اهمیت ایجاد شادی و نشاط در ورزش و محیط‌های ورزشی و تاثیراتی که این متغیر بر سایر متغیرهای روانشناختی داشته یا تحت تاثیر آنها قرار می‌گیرد؛ ضرورت بررسی موانعی که موجب نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال کشور می‌شوند، نمود می‌یابد. با توجه به این موارد و همچنین، علی‌رغم افزایش علاقه پژوهشگران به بررسی مسئله شادی و نشاط در محیط ورزش که در ورزش ایران به ویژه استادیوم‌ها و اماکن ورزشی به این امر توجه چندانی نگردیده است، لذا خلا انجام چنین پژوهشی در ورزش کشور احساس می‌گردد. این پژوهش درصدد پاسخگویی به این سوال است که موانع نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال ایران کدامند؟

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نظر هدف در حیطه پژوهش‌های کاربردی قرار می‌گیرد. این تحقیق بر اساس استراتژی یک پژوهش کیفی است و از نوع تحلیلی و اکتشافی است. در این پژوهش برای تحلیل داده‌ها از روش گرنند تئوری استفاده شد. به منظور جمع‌آوری داده‌ها، با استفاده از روش کتابخانه‌ای شامل بررسی اسناد و مدارک، گزارش‌های مستند، کتاب، مقالات علمی معتبر و وبسایت‌های معتبر در زمینه موضوع پژوهش به جمع‌آوری داده‌ها در مورد مؤلفه‌های پژوهش پرداخته شد. ابتدا به بررسی ادبیات موضوع و مستندات پیشین پرداخته شد. سپس به بررسی آرای صاحب‌نظران مختلف از سال‌های دور تا عصر حاضر پرداخته و نظرات آن‌ها در مورد عوامل مؤثر بر موانع نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال استخراج گردید. در مرحله بعد، بر اساس اطلاعات به‌دست‌آمده فهرستی از عوامل مؤثر بر موانع نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال به دست آمد. جامعه آماری شرکت‌کنندگان شامل خبرگان و افراد مجرب در حوزه اماکن ورزشی، اساتید رشته مدیریت ورزشی و جامعه‌شناسی، مدیران و کارشناسان اماکن ورزشی بودند. تعداد شرکت‌کنندگان در تحقیق ۲۷ نفر

بود. روش نمونه‌گیری در این بخش هدفمند بود که مصاحبه‌ها با شرکت‌کنندگان تا مرحله اشباع نظری ادامه یافت. مصاحبه‌ها به صورت ترکیبی از مصاحبه‌های صوتی و تصویری از طریق فضاهای اجتماعی و حضوری انجام گرفت. زمان انجام مصاحبه‌ها بین ۲۵-۵۰ دقیقه طول کشید و میانگین انجام مصاحبه‌ها به صورت کلی ۳۰ دقیقه بود. در این پژوهش برای اطمینان از روایی و پایایی داده‌ها با معیارهای خاص پژوهش کیفی صورت گرفته است. گوبا و لینکلن (۱۹۸۲) چهار معیار قابلیت اعتبار، قابلیت ثبات، تاییدپذیری و انتقال‌پذیری برای اعتبارسنجی یافته‌های پژوهش کیفی ارائه کردند که در این تحقیق نیز از این معیارها استفاده شده است. جهت افزایش مقبولیت از روش‌های بازنگری توسط شرکت‌کنندگان استفاده شد. پایایی کدگذاری مجدد مصاحبه‌های انجام گرفته در این پژوهش با استفاده از فرمول اسکات، برابر ۸۴ درصد است. با توجه به اینکه این میزان پایایی بیشتر از ۶۰ درصد است (استملر، ۲۰۰۱)، قابلیت پایایی کدگذاری‌ها مورد تأیید و قابل قبول است. برای تحلیل داده‌ها از روش گرند تئوری استراوس و کوربین استفاده شد. پس از اخذ مصاحبه‌ها، با استفاده از روش کدگذاری باز، مقولات فرعی و اصلی عوامل علی، عوامل مداخله‌گر، عوامل زمینه‌ای، راهبردها و دستاوردهای موانع نشاط‌آفرینی در استادیوم‌های فوتبال کدگذاری و دسته‌بندی شد.

یافته‌ها

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان پژوهش در جدول ۱ آورده شده است. نتایج آمار توصیفی نشان می‌دهد که بیشترین شرکت‌کنندگان تحقیق در مقطع سنی بیش از ۴۰ سال قرار دارند (۴۴ درصد). همچنین بیشتر نمونه‌های تحقیق دارای تحصیلات دکتری (۷۴ درصد) بودند.

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان پژوهش

متغیرها	گویه‌ها	فراوانی	درصد فراوانی
سن	۳۰-۲۵	۱	۴٪
	۳۵-۳۱	۶	۲۲٪
	۴۰-۳۶	۸	۳۰٪
	بیش از ۴۰ سال	۱۲	۴۴٪
جنسیت	مرد	۱۷	۶۳٪
	زن	۱۰	۳۷٪
میزان تحصیلات	کارشناسی	۲	۷٪/۱۵
	کارشناسی ارشد	۵	۱۸٪/۱۵
	دکتری	۲۰	۷۴٪
	جامعه‌شناسی ورزشی	۶	۲۲٪

متغیرها	گویه‌ها	فراوانی	درصد فراوانی
تخصص افراد	مدیریت ورزشی	۱۴	۵۲٪
	اماکن ورزشی	۷	۲۶٪

مصاحبه با متخصصین تا مرحله اشباع نظری ادامه داشت و مصاحبه شرکت‌کنندگان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در جدول ۲ نمونه شواهد گفتاری مصاحبه‌شوندگان آورده شده است.

جدول ۲. کدگذاری شواهد گفتاری شناسایی شده

شواهد گفتاری	کدهای باز
مثلا ورزشگاه آزادی را نگاه کنیم اگر یک فرد وسیله نقلیه داشته باشد که باید مدتها در ترافیک چه موقع آمدن چه موقع رفتن درگیر آن باشد اگر هم وسیله نقلیه نداشته باشد باید چون وسیله نقلیه عمومی نزدیک ورزشگاه نیست حداقل ۱۵-۲۰ دقیقه پیاده روی داشته باشد. با این وضعیت می‌توان انتظار نشاط مناسبی از فرد داشت. ما چه امکاناتی برای هواداران در نظر گرفته‌ایم که انتظار نشاط داشته باشیم. برخی ورزشگاه‌های ما ساده‌ترین امکانات را ندارند. آیا بهداشت مناسبی دارند، صندلی‌های راحتی در آن وجود دارد یا نورپردازی جالب و هیجان‌انگیزی دارد.	عوامل فیزیکی، مکان و امکانات، دسترسی و حمل و نقل
تصمیم‌گیری‌های اکثر باشگاه‌های ما غیرمشارکتی است یعنی در تاریخ فوتبال ما شده است یک باشگاه بیاید با هواداران خود تعامل کند و بگوید شما در رابطه با ورزشگاه و شرایط میزبانی چه نظری دارید. چه کاری دوست دارید برایتان انجام دهیم. چه خدماتی به شما دهیم تا شما راضی باشید. از باشگاهی که مدیریت آن تا بسیاری از تصمیمات آن تحت تاثیر مسائل سیاسی است اصلا می‌توان انتظار مدیریت مشارکتی داشت. مدیری که می‌داند عمر مدیریتش تا دولت فعلی است می‌تواند ساختار مناسبی برای هواداران در ورزشگاه به وجود آورد و نگاه بلندمدت به سیستم داشته باشد.	عوامل سازمانی، سیاست و ورزش، مدیریت مشارکتی
در جامعه ما و به خصوص جامعه افرادی که به ورزشگاه می‌روند و هوادار فوتبال هستند چقدر شغل مناسبی دارند که هر روز به خاطر آن با رضایت سر کار حاضر می‌شوند. من فکر نمی‌کنم درصد بالایی باشد. خب این آدمی که کار مناسبی در جامعه برایش فراهم نشده اگر نگوئیم بیکار است بعد باید نشاط داشته باشد. مگر نشاط را می‌توان به زور وارد افراد کرد. مگر ممکن است فرد بتواند همه مسائلش کاری و شغلی که	اشتغال افراد، علاقه به کار و رضایت شغلی

	<p>هر روز با آن روبه‌رو را فراموش کند و در استادیوم لذت ببرد و کیف کند. وقتی نیاز اولیه‌ای مثل کار برای افراد وجود ندارد طبیعتاً شخص درگیر مسائل روانی یا ذهنی مختلف در هر لحظه می‌تواند باشد که باعث شود شاداب نباشد اگر نگوییم افسرده و غمگین می‌شود.</p>
<p>سلامت و امنیت</p>	<p>هوادار فوتبال داخل کشور ما حالا علاوه بر اینکه باید کلی استرس نتیجه بازی و به موقع رسیدن به ورزشگاه و شرایط نامناسب ورزشگاه و غیره باشد خیلی از مواقع باید استرس این را هم داشته باشد که سالم از ورزشگاه بیرون بیاد. توی این سال‌ها خیلی داشتیم از مواردی مثل پرتاب سنگ و اینا که منجر شده به کور شدن چشم، دست شکستن و سر شکستن و خیلی آسیب‌های دیگه. خب یک فرد عادی توی این فضای پراسترس و پرتنش که امنیت مناسبی نداره باید نشاط داشته باشه. توی کشور ما بازی که تموم میشه نیروهای امنیتی هم انگار دیگه مسئولیتی ندارند. همه مسئولان خدا خدا می‌کنند فقط در زمان بازی مسئله‌ای پیش نیاد بعدش دیگه حالا چیزی هم بشه به ما ربطی نداره. در حالی که سلامت یک هوادار و حتی یه شهروندی که داره از کنار استادیوم رد میشه مسئله مهمی است.</p>
<p>اعتماد به نفس و عزت نفس، شخصیت، اعتقاد و باور،</p>	<p>بحث اول اینه که آیا جامعه ما انسان‌هایی داره تربیت می‌کنه که ویژگی‌های رفتاری مناسبی داره یا افرادی دارند رشد می‌کنند که انحرافات اخلاقی دارند و درگیر مسائل مختلف هستند. حالا من خوب و بد را مشخص نمی‌کنم ولی میگم اگه آدم‌هایی دارای کج‌رفتاری داره تربیت می‌کنه که باعث می‌شه یکسری فحاشی‌ها، توهین‌ها و رفتارهای زننده در محیط ورزش هم شکل بگیره. اگر هم که انسان خوب تربیت می‌کنه باعث می‌شه آدم‌های با شخصیت و اعتمادبه نفس و عزت نفس مناسب به وجود بیاد که فضاهای ورزشی ما هم سالم‌تر و شاداب‌تر خواهد بود. البته خود ورزش هم یه مقدار می‌تونه این موارد را تغییر بده. مثل فردی که زیاد توی زندگی شخصیش آدم بددهنی نیست ولی وقتی یه جمعیتی دارند به بازیکن یا داوری توهین می‌کنند اون هم همراهی می‌کنه. شاید اگر فرد شخصیت مستحکم و خودساخته‌ای داشته باشه اینقدر زود همراه نشه.</p>
	<p>از قدیم این شکلی بوده که ورزشی مثل فوتبال خیلی لوکس محسوب نمی‌شده و آدم‌های قشر ضعیف جامعه خیلی به اون علاقه داشتند. در گذشته هم خیلی از بازیکنان بزرگ از خانواده‌های ضعیف و کم‌درآمد بودند. حالا بگذریم ورود پول</p>

<p>سن، جنسیت، محل سکونت و کیفیت زندگی</p>	<p>زیاد به فوتبال و دلال‌ها باعث شده آدمهایی که پول بیشتری دارند بتوانند وارد فوتبال بشوند. ولی جمعیت هواداری فوتبال باز هم بیشتر از قشر ضعیف هست. هواداران متمول و خاص که از جایگاه‌های خاص استادیوم استفاده می‌کنند و خیلی هم در وجود جو خوب یا بد ورزشگاه نقشی ندارند. جنسیت مرد هم عموماً بیشتر در محیط‌های ورزشی علاقه به آشوبگری و خشونت و پرخاشگری داره به خصوص اگر توی سن خاصی قرار داشته باشه برای جلب توجه و تخلیه هیجان حاضره هر کاری را بکنه.</p>
<p>آرامش خاطر، بهزیستی و نشاط ذهنی، هدفمندی، لذت و سرگرمی</p>	<p>فردی که نتونه توی جامعه‌ای که داره زندگی می‌کنه به اهدافش دست پیدا کنه یا آینده روشنی برای خودش متصور باشه خب معلومه نمی‌تونه آدم شادی باشه حالا اصلاً توی ورزشگاه فینال جام جهانی قرارش بدین. این آدم زندگی اصلیش را باخته، آرامش اصلیش را از دست داده، انرژی و شادابییش را از دست داده. خب چطور می‌تونه از لحاظ ذهنی نشاط داشته باشه. حالا همه اینها را بگذاریم کنار و بگیم اوکی هست اصلاً خود ورزشگاه و باشگاه‌ها و سازمان لیگ برنامه‌ای برای لذت بردن هواداران از حضور توی استادیوم دارند. استادیوم‌های ما الان آرامش‌بخش هست یا تنش‌زا.</p>
<p>وضعیت اقتصادی، درآمد افراد، هزینه‌های زندگی</p>	<p>فردی که تحت فشارهای اقتصادی مختلف قرار داره نباید آدم بانشاطی باشه. شاید لحظه‌ای این فشارها یادش بره اما وجود این فشارها باعث میشه فرد نتونه از زندگی لذت ببره. درآمد کم می‌تواند یک عاملی باشد برای بروز رفتارهای نامناسب و نداشتن شادی و شرایط خوب و بهزیستی در زندگی. با تورمی که در کشور ما هم وجود دارد فشار هزینه‌های زندگی برای افراد چندبرابر است.</p>
<p>عوامل اجتماعی - فرهنگی، نگرش متفاوت جامعه، دوستان و رابطه اجتماعی، احساس تعلق به گروه</p>	<p>باشگاه‌های ما اسمی فرهنگی-ورزشی هستند اما در واقعیت هیچ کار فرهنگی انجام نمی‌دهند. سایر نهادهای فرهنگی-اجتماعی جامعه ما نیز منفعل هستند. در این شرایط و فضای نابسامان ما انتظار این را داریم که یک نفر بیاید در استادیوم و نشاط فراوان دریافت کند در حالی که هیچ آموزشی در جامعه برای آن دریافت نمی‌کند. در این شرایط فرد هوادار باید خوش‌شانس باشد تا تیمش برنده بازی باشد تا ذره‌ای نشاط پس از بازی دریافت کند. در این فضا معمولاً فرد تاثیرپذیر است اگر سایر افراد و هواداران خوشحال باشند او هم خوشحال خواهد بود، اگر افرادی که با آنها به ورزشگاه رفته شاد باشند او هم احساس شادمانی خواهد کرد.</p>

پس از انجام ۲۷ مصاحبه با متخصصین، نتایج بعد از تجزیه و تحلیل مصاحبه‌های اخذ شده از شرکت‌کنندگان پژوهش کدگذاری و دسته‌بندی شد. پس از تلخیص، تلفیق و ادغام کدها عوامل علی موثر بر موانع نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال شناسایی گردید که این عوامل در ۹ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی به شرح زیر در جدول ذیل دسته‌بندی شد.

جدول ۳. مقولات فرعی و اصلی وابسته به عوامل علی

مقولات اصلی (انتخابی)	مقولات فرعی (محوری)	کدهای باز
عوامل مربوط به رویداد	محیط و مکان	عوامل فیزیکی. محیط فیزیکی. تاسیسات و امکانات ورزشی. وضعیت فیزیکی محیط. جو محیط. تسلط بر محیط. مکان. دسترسی. حمل و نقل.
	مدیریتی - سازمانی	عوامل سازمانی. سبک مدیریت مشارکتی. ارتباط ورزش و سیاست. ویژگی‌های بازی.
عوامل شخصی	اشتغال و کار	وضعیت اشتغال افراد. ساعات کاری افراد. فعالیت‌های کاری. معنادار بودن کار. علاقه به کار. رضایت شغلی.
	جسمی و فیزیکی	سلامت جسمانی افراد. امنیت فیزیکی. حفظ سلامت جسم. سلامت.
	ویژگی‌های شخصیتی	یادگیری. اعتقاد و باور. تعهد. اعتماد به نفس. پذیرش خود. اعتقادات مذهبی. عوامل شخصیتی و ژنتیکی فرد. شخصیت. عزت نفس. خودمختاری. باورهای مذهبی.

مقولات اصلی (انتخابی)	مقولات فرعی (محوری)	کدهای باز
		<p>تماشاگری ورزش. وفاداری. هدف از حضور.</p>
	ویژگی های فردی	<p>وضعیت تاهل. جنسیت. کیفیت زندگی. تعداد فرزندان. محل سکونت. سن.</p>
	روانی - ذهنی	<p>آرامش خاطر. احساس امنیت. بهبودی ذهنی. احساس هدفمندی. خودگشودگی. رشد فردی. عوامل روانی - بهداشتی. فعالیت های اوقات فراغت. نشاط ذهنی. لذت و سرگرمی. ادراکات فردی. سلامت ذهنی.</p>
عوامل کلان	اقتصادی	<p>درآمد افراد. وضعیت اقتصادی. هزینه های زندگی. هزینه مشارکت.</p>
	فرهنگی - اجتماعی	<p>عوامل اجتماعی - فرهنگی. هویت اجتماعی. داشتن روابط اجتماعی. مشارکت. فرهنگ. سرمایه اجتماعی. نظم اجتماعی. وضعیت اجتماعی. نگرش متفاوت جامعه. حضور دوستان. احساس تعلق به گروه. روابط اجتماعی. حمایت اجتماعی. زندگی اجتماعی.</p>

پس از انجام ۲۷ مصاحبه با متخصصین، نتایج بعد از تجزیه و تحلیل مصاحبه‌های اخذ شده از شرکت‌کنندگان پژوهش کدگذاری و دسته‌بندی شد. پس از تلخیص، تلفیق و ادغام کدها عوامل مداخله‌گر (تسهیل کننده/ محدودکننده) موثر بر موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال شناسایی گردید که این عوامل در ۹ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی به شرح زیر در جدول ذیل دسته‌بندی شد.

جدول ۴. مقولات فرعی و اصلی وابسته به عوامل مداخله‌گر

مقولات اصلی	مقولات فرعی	کدهای باز
تسهیل کننده ها	مطلوبیت محیط	فضای مناسب محیط. سیستم گرمایشی و سرمایشی و تهویه مطبوع. دسترسی به تجهیزات مناسب در محیط. جذابیت محیط. خدمات مطلوب.
	ویژگی های مثبت	نگرش مثبت و خوش بینی مسئولان. برخورد عادلانه و منصفانه. میزان مشارکت در فعالیت های ورزشی. جذابیت بازی.
محدودکننده ها	جو نامناسب محیط	بروز رفتارهای غیرحرفه ای. کاهش کیفیت خدمات. بروز رفتارهای پرخاشگرانه. وجود امکانات و تسهیلات مطلوب.
	ضعف های قانونی - ساختاری	ناکارآمدی قوانین و مقررات. وجود تناقض بین آیین نامه ها. نارسایی های ساختاری. تصمیم گیری های غیرمشارکتی. عدم وجود برنامه ریزی بلندمدت. بهره گیری اندک از نیروی انسانی متخصص. عدم افزایش خلاقیت. بی توجهی مسئولان به ورزش.
	مشکلات مربوط به رشته	نابسامانی نظام باشگاه داری حرفه ای. ضعف مدیریتی در سطح فدراسیون و هیئت های استان ها. مدیریت ضعیف بازاریابی. کمبود بودجه اختصاص داده شده به فوتبال. کمبود وسایل و تجهیزات رشته فوتبال. کمبود سرمایه گذاری حامیان مالی در رشته فوتبال. درآمدزایی اندک باشگاه ها. کمبود تبلیغات موثر. قوانین محدودکننده.

مقولات اصلی	مقولات فرعی	کدهای باز
نیازهای فردی	مشکلات انگیزشی	بی توجهی به سازوکارهای انگیزشی. نبودن جو همدلانه. تضعیف کرامت های انسانی. بی انگیزشی. اختلالات سلامتی.
	مسائل شخصی	بروز تعارض های کار- خانواده. عدم شادکامی ذهنی فرد. عدم نگرش مطلوب و رضایت از خود. عدم روابط اجتماعی متعادل. دوست نداشتن زندگی خود. خونگرم نبودن. با انگیزه و پیرانرژی نبودن. دچار سردرگمی و پریشانی بودن. تضعیف سیستم ایمنی بدن. عدم تمایل به تقسیم نشاط خود با دیگران. عدم ثبات عاطفی و اعتماد به نفس. گرفتاری و مشکلات زندگی. روان آزرده خویی. سرزنش خود. سرزنش دیگران.
	تقویت اجتماعی	موفقیت و تایید اجتماعی. داشتن رفتار گرم و صمیمی. داشتن روابط مثبت با دیگران. حضور در فعالیت های اجتماعی- فرهنگی.
	عناصر درون فردی	داشتن عزت نفس. داشتن هیجانات مثبت. تعادل کار- زندگی. داشتن هدف در زندگی. وابستگی عاطفی.

پس از انجام ۲۷ مصاحبه با متخصصین، نتایج بعد از تجزیه و تحلیل مصاحبه های اخذ شده از شرکت کنندگان پژوهش کدگذاری و دسته بندی شد. پس از تلخیص، تلفیق و ادغام کدها عوامل زمینه ای موثر بر موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال شناسایی گردید که این عوامل در ۶ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی به شرح زیر در جدول ذیل دسته بندی شد.

جدول ۵. مقولات فرعی و اصلی وابسته به عوامل زمینه ای

مقولات اصلی	مقولات فرعی	کدهای باز
	زیبایی و تناسب استادیوم	زیبایی و جذابیت محیط. چیدمان صندلی ها.

بسترهای سازمانی		نور محیط. نمای بیرونی و درونی مناسب. رنگ.
	ویژگی های رشته	رشته ورزشی موردعلاقه. تخلیه انرژی. هویت یابی با تیم.
بسترهای انگیزشی	انگیزه ها و اهداف فرد	انگیزش درونی. داشتن احساس خودکنترلی. احساس خوشبختی و رضایت از زندگی. داشتن هدف در زندگی.
	رضایت	رضایت از درآمد مالی. رضایت خاطر. رضایت از حضور.
ماجراجویی	جستجوی تعامل اجتماعی	روابط دوستانه مثبت. نوع دوستی. احساس مشارکت بیرونی. احساس مشارکت درونی. برون گرایی. دوست یابی.
	جستجوی لذت و خوشی	خوش بین بودن. شوخ طبعی. مثبت اندیشی. گشودگی به تجربه. تفریح و سرگرمی. خلق مثبت.

پس از انجام ۲۷ مصاحبه با متخصصین، نتایج بعد از تجزیه و تحلیل مصاحبه‌های اخذ شده از شرکت‌کنندگان پژوهش کدگذاری و دسته‌بندی شد. پس از تلخیص، تلفیق و ادغام کدها راهبردهای موثر بر تعدیل یا حذف موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال شناسایی گردید که این عوامل در ۷ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی به شرح زیر در جدول ذیل دسته‌بندی شد.

جدول ۶. مقولات فرعی و اصلی وابسته به راهبردها

مقولات اصلی	مقولات فرعی	کدهای باز
	تقویت فرهنگی - اجتماعی محیط	توجه به ابعاد عاطفی و اجتماعی. معرفی الگوهای مناسب ورزشی و فرهنگی. استفاده از کادر اداری شاد و خوش ذوق. برندسازی توانمندی های محیط. تلطیف فرهنگی ورزشگاه ها.
	راهکارهای دولتی - مدیریتی	تعامل با نهادهای مختلف دولتی و غیردولتی.

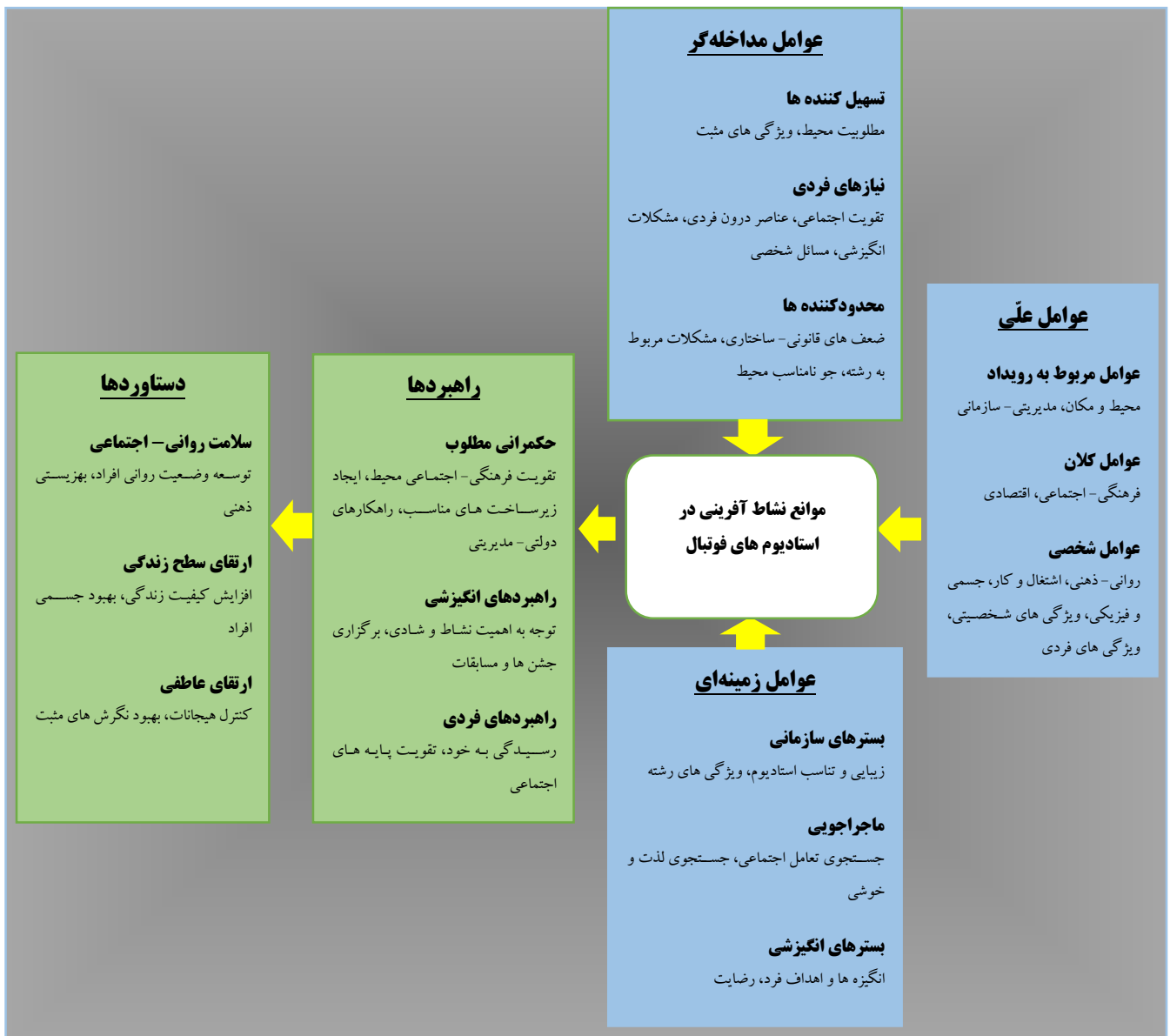
مقولات اصلی	مقولات فرعی	کدهای باز
حکمرانی مطلوب		تبادل تجربیات موفق مدیران در رابطه با شاداب سازی. ایجاد انگیزه و ترغیب مدیران جهت مطالعه در رابطه با نشاط و جایگاه آن در تعلیم و تربیت. استفاده از مشاوران متخصص برای حل مشکلات.
	ایجاد زیرساخت های مناسب	تجهیز، نوسازی و بهسازی مداوم. رعایت اصول طراحی و ساخت جذاب. فضاسازی و زیباسازی محیط. زیباسازی راهروها و ورودی ها. ایجاد فضای سبز و استفاده از رنگ های شاد و جذاب در محیط. توجه به وضعیت بهداشت محیط. تمیزی و نظافت مستمر محیط. استفاده از وسایل گرمایشی و سرمایشی و تهویه مناسب. زیباسازی و استفاده از نور مناسب. تامین امنیت.
راهبردهای انگیزشی	توجه به اهمیت نشاط و شادی	اولویت دادن به نشاط و شادی در تدوین برنامه ها. پخش موسیقی شاد. دعوت از افراد محبوب و موفق. حمایت از بهزیستی ذهنی.
	برگزاری جشن ها و مسابقات	برگزاری مسابقات فرهنگی - هنری. برگزاری مراسم آغازین متنوع. برگزاری مسابقات ورزشی، تفریحی، فرهنگی، هنری و علمی. برپایی جشن های شادی و مسابقات مختلف. دادن جوایز نفیس به بهترین و کاربردی ترین طرح های شاداب سازی.
راهبردهای فردی	تقویت پایه های اجتماعی	سرمایه گذاری در روابط صمیمانه. توجه به بهداشت روحی - روانی و جسمی. شرکت کردن در روابط بین فردی.
	رسیدگی به خود	تلاش در وقت گذاشتن برای خود. تلاش در انجام کارهای موردعلاقه. نیرو و انرژی دادن به خود. پرهیز از افراط و تفریط.

پس از انجام ۲۷ مصاحبه با متخصصین، نتایج بعد از تجزیه و تحلیل مصاحبه‌های اخذ شده از شرکت‌کنندگان پژوهش کدگذاری و دسته‌بندی شد. پس از تلخیص، تلفیق و ادغام کدها دستاوردهای حاصل از تعدیل یا حذف موانع نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال شناسایی گردید که این عوامل در ۶ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی به شرح زیر در جدول ذیل دسته‌بندی شد.

جدول ۷. مقولات فرعی و اصلی وابسته به دستاوردها

مقولات اصلی	مقولات فرعی	کدهای باز
سلامت روانی - اجتماعی	توسعه وضعیت روانی افراد	کاهش فشارهای روانی. کم کردن استرس‌ها.
	بهبودی ذهنی	ارضای نیازهای عاطفی و روانی. شادکامی برای رشد روانی فرد لازم و مفید است. ارتقای سلامت روان افراد.
ارتقای سطح زندگی	افزایش کیفیت زندگی	طولانی تر شدن عمر. لذت بردن از زندگی. بهبود کیفیت زندگی. تجربه لذت. رضایت تماشاگر. افزایش بهره‌وری سازمان.
	بهبود جسمی افراد	افزایش قدرت دفاعی بدن. دور شدن از رخوت و کسالت. افراد با نشاط کمتر بیمار می‌شوند. شادکامی، فعالیت‌های قلبی عروقی و سیستم ایمنی را بهبود می‌بخشد. شادمانی دستگاه ایمنی سلامت فرد را بهبود می‌بخشد.
ارتقای عاطفی	بهبود نگرش‌های مثبت	افراد با نشاط خوشبین ترند و نگرش مثبت تری دارند. افراد با نشاط با انگیزه بالاتر نسبت به افراد غمگین می‌باشند.
	کنترل هیجانات	کاهش پرخاشگری فیزیکی. کاهش پرخاشگری کلامی. بهبود عملکرد هیجانی - اجتماعی.

در نهایت الگوی پارادایمی موانع نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال طراحی گردید که عوامل علی، عوامل مداخله‌گر، عوامل زمینه‌ای، راهبردها و دستاوردها در بخش زیر گزارش شده است.

شکل ۶. الگوی پارادایمی موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر، شناسایی الگوی پارادایمی موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال بود. شرایط علی موثر بر موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال به شناسایی ۷۵ کد، ۹ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی (عوامل مربوط به رویداد، عوامل کلان و عوامل شخصی)، منجر شد. در این خصوص، اولین مقوله اصلی یعنی عوامل مربوط به رویداد شامل دو مقوله فرعی بود. محیط و مکان اولین مقوله فرعی در عوامل مربوط به رویداد می باشد که شامل مواردی چون عوامل فیزیکی، محیط فیزیکی، تاسیسات و امکانات ورزشی، وضعیت فیزیکی محیط، جو محیط، تلسط بر محیط، مکان، دسترسی و حمل و نقل می باشد. عوامل مدیریتی- سازمانی دومین مقوله فرعی در عوامل مربوط به رویداد می باشد که مواردی مانند عوامل سازمانی، سبک مدیریت مشارکتی، ارتباط ورزش و سیاست و ویژگی های بازی را در برمی گیرد. این نتایج با یافته های

خداپرست و باقرزاده (۱۴۰۰)، فراهانی و همکاران (۱۳۹۹)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، فاضلیان و عظیمی (۱۳۹۳) و بوک و هوگدال (۲۰۲۲)، همسو می باشد که در تمامی این پژوهش ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکر شده، اشاره و تاکید گردیده است. بوک و هوگدال (۲۰۲۲) عوامل فضایی / فیزیکی، سازمانی را از موانعی می دانند که در فضاهای غیررسمی ورزشی و تفریحی وجود دارد و نیاز به وارد شدن به این حیطه ها برای از بین بردن موانع وجود دارد. خداپرست و باقرزاده (۱۴۰۰) در تحقیق خود بعد سازمانی و بعد محیطی را به عنوان مؤلفه های عدم نشاط سازمانی مطرح می کنند. فراهانی و همکاران (۱۳۹۹) بعد زیرساختی و مدیریتی را به عنوان عاملی معرفی می کنند که مانع حضور مناسب افراد در استادیوم می گردد. با توجه به این یافته می توان بیان داشت که ویژگی های مربوط به محیط و مکان استادیوم های فوتبال از جمله بهداشت، رنگ، نور، زیبایی و همچنین، ویژگی های مدیریتی و سازمانی مربوط به این استادیوم ها، از جمله عوامل علی موثر بر موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال کشور محسوب می شوند. در واقع زمانی که استادیوم محیط و جونا مانسبی داشته باشند مانند اینکه از صندلی های راحتی برای تماشای بازی برخوردار نباشد یا فحاشی و فضای خشونت آمیزی بر آن حاکم باشد این موارد موجب می شود حتی برگزاری یک بازی زیبا و جذاب نیز باعث نشاط افراد نشود و افراد با روحیه خوب استادیوم را ترک نکنند.

دومین مقوله شناسایی شده اصلی، عوامل کلان بود که شامل دو مقوله فرعی می باشد. اولین مقوله فرعی در این خصوص، شامل بعد فرهنگی - اجتماعی بوده و به مواردی چون عوامل اجتماعی - فرهنگی، هویت اجتماعی، داشتن روابط اجتماعی، مشارکت، فرهنگ، سرمایه اجتماعی، نظم اجتماعی، وضعیت اجتماعی، نگرش متفاوت جامعه، حضور دوستان، احساس تعلق به گروه، روابط اجتماعی، حمایت اجتماعی و زندگی اجتماعی اشاره دارد. دومین مقوله فرعی شامل بعد اقتصادی بود که مواردی همچون درآمد افراد، وضعیت اقتصادی، هزینه های زندگی و هزینه مشارکت را در برمی گیرد. این یافته با یافته های فراهانی و همکاران (۱۳۹۹)، بیکی و همکاران (۱۳۹۹)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، احمدپوری و احمدپوری (۱۳۹۶)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، چاوش باشی و دهقان عقیفی (۱۳۹۲)، ایزدی و همکاران (۱۳۹۱)، میرشاه جعفری و همکاران (۱۳۸۱)، یازسی و همکاران (۲۰۲۱)، نونز-باریوپدرو و همکاران (۲۰۲۱) و روسسکی و همکاران (۲۰۱۲)، همسو می باشد که در تمامی این پژوهش ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکر شده، اشاره و تاکید گردیده است. بیکی و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیق خود بیان می کنند که رضایت از درآمد مالی می تواند آثار مثبت رفتاری و ذهنی در میان افراد ایجاد کند و بالطبع درآمد نامناسب اثرات منفی در رفتار فرد خواهد گذاشت. نتایج تحقیق روسسکی و همکاران (۲۰۱۲) نشان می دهد افراد با درآمد بالاتر می توانند نشاط بیشتری را تجربه کنند و درآمد پایین کمتر امکان ایجاد نشاط برای افراد را فراهم می کند. احمدپوری و احمدپوری (۱۳۹۶) در تحقیق خود بیان می کنند نهادهایی همچون مدرسه و نهادهای فرهنگی - مذهبی می تواند با آموزش مناسب باعث گسترش نشاط در جامعه شود و کم کاری و منفعل بودن نهادهای فرهنگی - اجتماعی

موجب بی‌انگیزگی و عدم نشاط افراد جامعه می‌تواند باشد. در رابطه با یافته‌ها می‌توان بیان داشت که ابعاد فرهنگی - اجتماعی به طور کلی از جمله حمایت اجتماعی و ابعاد اقتصادی مانند میزان درآمد خانوار و می‌تواند بر فعالیت‌های فراغتی و حضور در استادیوم‌های فوتبال تاثیر بگذارد و شرایط نامناسب فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی موجب عدم نشاط افراد جامعه حتی با حضور در اماکن ورزشی می‌شود. در واقع فردی که در آموزش اجتماعی مناسب نداشته باشد در بهترین فعالیت‌های فراغتی نیز توانایی لذت بردن از فعالیت را ندارد و احساس نشاط نخواهد داشت. از سوی دیگر فردی که تحت فشارهای اقتصادی مختلف قرار دارد نمی‌تواند آن‌طور که باید از حضور در اماکن ورزشی بهره لازم را ببرد چرا که ذهن او درگیر مسائل اقتصادی و فشارهای روانی مرتبط است.

سومین مقوله شناسایی شده اصلی، عوامل شخصی بود که شامل پنج مقوله فرعی می‌باشد. اولین مقوله فرعی در این خصوص، شامل بعد روانی - ذهنی می‌باشد که مواردی مانند آرامش خاطر، احساس امنیت، بهزیستی ذهنی، احساس هدفمندی، خودگشودگی، رشد فردی، عوامل روانی - بهداشتی، فعالیت‌های اوقات فراغت، نشاط ذهنی، لذت و سرگرمی، ادراکات فردی و سلامت ذهنی را شامل می‌شود. دومین مقوله نیز شامل اشتغال و کار بود که دربرگیرنده مواردی مانند وضعیت اشتغال افراد، ساعات کاری افراد، فعالیت‌های کاری، معنادار بودن کار، علاقه به کار و رضایت شغلی می‌باشد. سومین مقوله فرعی نیز شامل بعد جسمی و فیزیکی بود و مواردی مانند سلامت جسمانی افراد، امنیت فیزیکی، حفظ سلامت جسم و سلامت را شامل می‌شود. چهارمین مقوله در این خصوص، شامل ویژگی‌های شخصیتی بود و مواردی چون یادگیری، اعتقاد و باور، تعهد، اعتماد به نفس، پذیرش خود، اعتقادات مذهبی، عوامل شخصیتی و ژنتیکی فرد، شخصیت، عزت نفس، خودمختاری، باورهای مذهبی، تماشاگری ورزش، وفاداری و هدف از حضور را در برمی‌گیرد. در نهایت، پنجمین مقوله فرعی مربوط به ویژگی‌های فردی بود و دربرگیرنده مواردی مانند وضعیت تاهل، جنسیت، کیفیت زندگی، تعداد فرزندان، محل سکونت و سن می‌باشد. این یافته با یافته‌های بخشعلی پور و همکاران (۱۴۰۱)، پناهی و همکاران (۱۴۰۰)، بیکی و همکاران (۱۳۹۹)، مدادی نانسا و غفوری (۲۰۱۹)، جووری و همکاران (۱۳۹۸)، درویشی و کلاته سیف‌ری (۱۳۹۶)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، فری و گولو (۲۰۲۱)، یازسی و همکاران (۲۰۲۱)، نونز-باریوپدرو و همکاران (۲۰۲۱)، موتز و همکاران (۲۰۲۰) و داوونارد و راسیوت (۲۰۱۱) همسو می‌باشد که در تمامی این پژوهش‌ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده، اشاره و تاکید گردیده است. پناهی و همکاران (۱۴۰۰) در تحقیق خود ویژگی‌هایی مانند روان آزرده‌خویی، سرزنش خود و سرزنش دیگران از عوامل موثر در عدم احساس نشاط با انگیزه ورزشی معرفی می‌کنند. درویشی و کلاته سیف‌ری (۱۳۹۶) به عواملی مانند خودگشودگی، مثبت‌اندیشی، مشارکت، معنادار بودن، علاقه به کار و یادگیری اشاره می‌کنند که برای ایجاد نشاط مهم هستند و اگر مانعی در شکل‌گیری این موارد وجود دارد باید از بین برداشته شود. جووری و همکاران (۱۳۹۸) در تحقیق خود به مواردی مانند بروز تعارض‌های کار - خانواده، تضعیف

کرامت‌های انسانی و بروز رفتارهای غیرحرفه‌ای اشاره می‌کنند که موانع نشاط‌آفرینی در محیط می‌باشند. در رابطه با این یافته می‌توان بیان داشت که عواملی چون موارد روانی-ذهنی همچون بهزیستی و نشاط ذهنی فرد، وضعیت اشتغال و کار وی و رضایت او از کارش، وضعیت جسمی و فیزیکی و میزان سلامتی وی در این مورد، ویژگی‌های شخصیتی فرد و ویژگی‌های فردی وی، همگی از موارد بسیار مهم و تاثیرگذار علی‌بر موانع نشاط‌آفرینی در استادیوم‌های فوتبال ایران شناسایی شدند. در واقع فردی که وضعیت اشتغال مناسبی ندارد یا رضایت شغلی مناسبی ندارد و درگیر مسائل روانی-ذهنی مختلف در زندگی شخصی و شغلی خود است نمی‌تواند آن‌طور که باید از حضور در اماکن ورزشی بهره لازم را ببرد.

یافته‌های مربوط به شرایط مداخله‌گر موثر بر موانع نشاط‌آفرینی در استادیوم‌های فوتبال، ۵۹ کد، ۹ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی (تسهیل‌کننده‌ها، نیازهای فردی و محدودکننده‌ها)، شناسایی شد. اولین مقوله اصلی یعنی تسهیل‌کننده‌ها، شامل دو مقوله فرعی بود که شامل مطلوبیت محیط می‌باشد که دربرگیرنده مواردی مانند فضای مناسب محیط، سیستم گرمایشی و سرمایشی و تهویه مطبوع، دسترسی به تجهیزات مناسب در محیط، جذابیت محیط و خدمات مطلوب است. دومین مقوله فرعی مربوط به ویژگی‌های مثبت بوده و شامل مواردی مانند نگرش مثبت و خوش‌بینی مسئولان، برخورد عادلانه و منصفانه، میزان مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و جذابیت بازی است. این یافته با یافته‌های بخش‌علی‌پور و همکاران (۱۴۰۱)، مدادی‌ناسا و غفوری (۲۰۱۹)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، فاضلیان و عظیمی (۱۳۹۳)، دشتی و آذربایجانی (۱۳۹۱)، بوک و هوگدال (۲۰۲۲)، فری و گولو (۲۰۲۱) و نونز-باریوپدرو و همکاران (۲۰۲۱) همسو می‌باشد که در تمامی این پژوهش‌ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده اشاره و تاکید گردیده است. فاضلیان و عظیمی (۱۳۹۳) در تحقیق خود بیان می‌کنند که استانداردهای مربوط به رنگ و امکانات آموزشی تاثیر مطلوبی در شادابی و نشاط می‌توانند داشته باشند. دشتی و آذربایجانی (۱۳۹۱) در تحقیق خود به عواملی مانند امکانات، جو محیط و مشارکت در فعالیت اشاره می‌کنند که در ایجاد نشاط و شادابی تاثیرگذار است. در تحقیق نونز-باریوپدرو و همکاران (۲۰۲۱) مشارکت مهم‌ترین و مرتبط‌ترین متغیر بر نشاط‌آفرینی بود. رضایت و مشارکت نیز از عواملی است که بر ایجاد نشاط و شادابی مخاطبان تاثیرگذار است. در رابطه با این یافته می‌توان بیان داشت که مطلوب و مناسب بودن استادیوم‌های فوتبال و ویژگی‌های مربوط به آنها و همچنین ویژگی‌های مثبت که به نگرش مسئولان و عملکرد بازی و مسابقات برمی‌گردد، از جمله عوامل تسهیل‌کننده در راستای رفع موانع نشاط‌آفرینی در استادیوم‌های فوتبال کشور محسوب می‌شوند.

در همین رابطه، دومین مقوله اصلی مربوط به نیازهای فردی بوده که شامل چهار مقوله فرعی می‌باشد. اولین مقوله فرعی مربوط به این عوامل شامل تقویت اجتماعی می‌باشد که دربرگیرنده مواردی همچون موفقیت و تایید اجتماعی، داشتن رفتار گرم و صمیمی، داشتن روابط مثبت با دیگران و حضور در فعالیت‌های اجتماعی-فرهنگی است. دومین مقوله فرعی در این راستا، شامل عناصر درون فردی بوده که شامل مواردی چون داشتن

عزت نفس، داشتن هیجان‌های مثبت، تعادل کار-زندگی، داشتن هدف در زندگی و وابستگی عاطفی می‌باشد. سومین مقوله فرعی، مشکلات انگیزشی است که دربرگیرنده مواردی چون بی‌توجهی به سازوکارهای انگیزشی، نبود جو همدلانه، تضعیف کرامت‌های انسانی، بی‌انگیزشی و اختلالات سلامتی می‌باشد. چهارمین مقوله نیز، شامل مسائل شخصی بوده و شامل مواردی چون بروز تعارض‌های کار-خانواده، عدم شادکامی ذهنی فرد، عدم نگرش مطلوب و رضایت از خود، عدم روابط اجتماعی متعادل، دوست نداشتن زندگی خود، خونگرم نبودن، با انگیزه و پرنرژی نبودن، دچار سردرگمی و پریشانی بودن، تضعیف سیستم ایمنی بدن، عدم تمایل به تقسیم‌نشاط خود با دیگران، عدم ثبات عاطفی و اعتماد به نفس، گرفتاری و مشکلات زندگی، روان‌آزرده‌خویی، سرزنش خود و سرزنش دیگران است. این یافته با یافته‌های بخش‌علی پور و همکاران (۱۴۰۱)، خداپرست و باقرزاده (۱۴۰۰)، بیکی و همکاران (۱۳۹۹)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، درویشی و کلاته سیفری (۱۳۹۶)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، ملک زاده و راهنما (۱۳۹۵)، شفیع زاده و اکبری (۱۳۹۴)، و موتز و همکاران (۲۰۲۰)، همسو می‌باشد که در تمامی این پژوهش‌ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده، اشاره و تأکید گردیده است. بخش‌علی پور و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیق خود بیان می‌کنند مشارکت در فعالیت‌های ورزشی بر سلامت روانی، شادکامی و کیفیت زندگی تأثیرگذار است و باید به عواملی توجه شود که باعث حضور افراد در ورزش شود. خداپرست و باقرزاده (۱۴۰۰) در تحقیق خود به عواملی مانند عدم نگرش مطلوب و رضایت از خود، عدم روابط اجتماعی متعادل، دوست نداشتن زندگی خود، خونگرم نبودن، با انگیزه و پرنرژی نبودن، دچار سردرگمی و پریشانی بودن، عوامل شخصیتی و ژنتیکی فرد و عدم ثبات عاطفی و اعتماد به نفس برای عدم نشاط اشاره می‌کنند. در رابطه با این یافته می‌توان گفت که تقویت ابعاد اجتماعی در افراد به واسطه حضور در استادیوم‌های فوتبال، عناصر درون فردی همچون عزت نفس و اعتماد به نفس، مشکلات انگیزشی افراد و مسائل مربوط به زندگی شخصی آنان، از جمله عوامل مهم تسهیل‌کننده یا مشکل‌آفرینی در راستای نشاط‌آفرینی در استادیوم‌های فوتبال کشور شناسایی شدند. در نهایت، سومین مقوله اصلی مربوط به محدودکننده‌ها بود که سه مقوله فرعی را در برمی‌گیرد. اولین مقوله فرعی در این خصوص، ضعف‌های قانونی-ساختاری می‌باشد که مواردی چون ناکارآمدی قوانین و مقررات، وجود تناقض بین آیین‌نامه‌ها، نارسایی‌های ساختاری، تصمیم‌گیری‌های غیرمشارکتی، عدم وجود برنامه‌ریزی بلندمدت، بهره‌گیری اندک از نیروی انسانی متخصص، عدم افزایش خلاقیت و بی‌توجهی مسئولان به ورزش را شامل می‌شود. دومین مقوله فرعی نیز شامل مشکلات مربوط به رشته بود که مواردی مانند نابسامانی نظام باشگاه‌داری حرفه‌ای، ضعف مدیریتی در سطح فدراسیون و هیئت‌های استان‌ها، مدیریت ضعیف بازاریابی، کمبود بودجه اختصاص داده شده به فوتبال، کمبود وسایل و تجهیزات رشته فوتبال، کمبود سرمایه‌گذاری حامیان مالی در رشته فوتبال، درآمدزایی اندک باشگاه‌ها، کمبود تبلیغات موثر و قوانین محدودکننده را در برمی‌گیرد. سومین مقوله فرعی شامل جو نامناسب محیط می‌باشد که مواردی همچون بروز رفتارهای

غیرحرفه‌ای، کاهش کیفیت خدمات، بروز رفتارهای پرخاشگرانه و وجود امکانات و تسهیلات مطلوب را شامل می‌شود. این یافته با یافته‌های فراهانی و همکاران (۱۳۹۹)، جووری و همکاران (۱۳۹۸)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، شفیع زاده و اکبری (۱۳۹۴)، فاضلیان و عظیمی (۱۳۹۳)، دشتی و آذربایجانی (۱۳۹۱) و بوک و هوگدال (۲۰۲۲) همسو می‌باشد که در تمامی این پژوهش‌ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده، اشاره و تاکید گردیده است. فراهانی و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیق خود به موانعی مانند ارتباط ورزش و سیاست، کمبود امکانات ورزشی، کمبود تبلیغات موثر، بی توجهی مسئولان به ورزش و قوانین محدودکننده برای حضور در استادیوم‌های ورزشی اشاره می‌کنند. جووری و همکاران (۱۳۹۸) در تحقیق خود به موانعی مانند ناکارآمدی قوانین و مقررات، وجود تناقض بین آیین‌نامه‌ها، نارسایی‌های ساختاری، تصمیم‌گیری‌های غیرمشارکتی، بروز رفتارهای غیرحرفه‌ای و کاهش کیفیت خدمات برای نشاط‌آفرینی اشاره می‌کنند. در رابطه با این یافته می‌توان بیان داشت که ضعف‌های قانونی - ساختاری و ایرادات اساسی که در آیین‌نامه‌ها وجود دارند، مشکلات مربوط به خود رشته فوتبال از جمله کمبود تجهیزات مناسب و بودجه نامناسب و جو نامناسب استادیوم‌های فوتبال که معمولاً موجب خشونت اجتماعی، فیزیکی و کلامی است، از عوامل مهم و تاثیرگذار بر سر راه نشاط‌آفرینی در استادیوم‌های فوتبال کشور محسوب می‌گردند.

یافته‌های مربوط به شرایط زمینه‌ای موثر بر موانع نشاط‌آفرینی در استادیوم‌های فوتبال، ۲۸ کد، ۶ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی (بسترهای سازمانی، ماجراجویی و بسترهای انگیزشی)، شناسایی شد. در این خصوص، اولین مقوله اصلی یعنی بسترهای سازمانی، شامل دو مقوله فرعی بود. اولین مقوله فرعی مربوط به بسترهای سازمانی، زیبایی و تناسب استادیوم بود که مواردی چون زیبایی و جذابیت محیط، چیدمان صندلی‌ها، نور محیط، نمای بیرونی و درونی مناسب و رنگ را در برمی‌گیرد. دومین مقوله فرعی نیز شامل ویژگی‌های رشته بود که دربرگیرنده عواملی همچون رشته ورزشی موردعلاقه، تخلیه انرژی و هویت‌یابی با تیم می‌باشد. این یافته با یافته‌های خداپرست و باقرزاده (۱۴۰۰)، مدادی نانسا و غفوری (۲۰۱۹)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، شفیع زاده و اکبری (۱۳۹۴)، فاضلیان و عظیمی (۱۳۹۳)، ایزدی و همکاران (۱۳۹۱)، بوک و هوگدال (۲۰۲۲) و یانگ و همکاران (۲۰۱۸)، همسو می‌باشد که در تمامی این پژوهش‌ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده، اشاره و تاکید گردیده است. مدادی نانسا و غفوری (۲۰۱۹) به حضور در فضاها و میادین ورزشی مناسب و زیبا اشاره دارند که منجر به کسب انرژی تازه برای افراد و تجربه شادی و نشاط در آنها می‌شود. نیستانی و همکاران (۱۳۹۶) به عوامل فیزیکی، رنگ، چیدمان صندلی‌ها، نور، تاسیسات و امکانات ورزشی، استفاده از موسیقی، ایجاد فضای سبز در محیط و پاکیزه نگه داشتن محیط برای ایجاد محیطی بانشاط اشاره دارند. ایزدی و همکاران (۱۳۹۱) در تحقیق خود به مواردی مانند زیبایی و جذابیت محیط، چیدمان صندلی‌ها، نور محیط، سیستم گرمایشی و سرمایشی و تهویه مطبوع، تجهیز، نوسازی و بهسازی مداوم و نمای بیرونی و درونی مناسب برای شاداب‌سازی مکان اشاره می‌کنند. بوک و هوگدال (۲۰۲۲) به مولفه

فضایی/فیزیکی برای موانع نشاط اشاره دارند. در رابطه با این یافته می توان بیان داشت که عواملی چون زیبایی محیط درونی و بیرونی و در واقع تناسب استادیوم های فوتبال و ویژگی های رشته فوتبال از جمله میزان هیجاناتی که برای تماشاگران فراهم می آورد و نتیجه بازی ها، از جمله عوامل زمینه ای مهم و تاثیرگذار در نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال ایران هستند. در صورت محقق نشدن این موارد نمی توان انتظار نشاط آفرینی در مکان های ورزشی را داشت. یک محیط ورزشی کثیف و نامرتب یا بازی خسته کننده نمی تواند نشاط و شادابی مناسبی برای مخاطبان ایجاد کند.

در همین رابطه، دومین مقوله اصلی ماجراجویی بود که دو مقوله فرعی را شامل می شود. اولین مقوله فرعی شامل جستجوی تعامل اجتماعی می باشد که دربرگیرنده مواردی چون روابط دوستانه مثبت، نوع دوستی، احساس مشارکت بیرونی، احساس مشارکت درونی، برون گرایی و دوست یابی است. دومین مقوله فرعی در این خصوص، شامل جستجوی لذت و خوشی است که مواردی مانند خوش بین بودن، شوخ طبعی، مثبت اندیشی، گشودگی به تجربه، تفریح و سرگرمی و خلق مثبت را شامل می شود. این یافته با یافته های فراهانی و همکاران (۱۳۹۹)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، درویشی و کلاته سیفری (۱۳۹۶)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، قاسم پور و همکاران (۲۰۱۵)، چاوش باشی و دهقان عقیفی (۱۳۹۲)، فری و گولو (۲۰۲۱)، یازیزی و همکاران (۲۰۲۱)، نونز-باریوپدرو و همکاران (۲۰۲۱)، یانگ و همکاران (۲۰۱۸) و لواندوفسکا و همکاران (۲۰۱۷) همسو می باشد که در تمامی این پژوهش ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکر شده، اشاره و تاکید گردیده است. چاوش باشی و دهقان عقیفی (۱۳۹۲) در تحقیق خود به یادگیری، خودگشودگی، مشارکت، معنادار بودن کار، علاقه به کار، مشارکت، اعتقاد و باور، فرهنگ، تعهد و اعتماد به نفس اشاره می کنند که می تواند موجب شادابی و نشاط شود و فقدان آنها می تواند منجر به عدم نشاط شود. بیکی و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیق خود به رضایت خاطر، عزت نفس، خلق مثبت و انگیزه درونی برای شادکامی و رفتار مناسب اشاره می کنند. لواندوفسکا و همکاران (۲۰۱۷) از حمایت اجتماعی به عنوان متغیر تاثیرگذار یاد می کنند. در رابطه با این یافته می توان بیان داشت که از جمله عوامل تاثیرگذار و مهم در راستای ایجاد یا رفع موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال کشور می توان به جستجوی تعامل اجتماعی همچون برقراری روابط دوستانه در این اماکن و جستجوی لذت و خوشی و حضور در این استادیوم های به منظور گذران اوقات فراغت و تفریح کردن و سرگرم شدن به واسطه این حضور اشاره کرد.

سومین مقوله اصلی مربوط به عوامل زمینه ای، بسترهای انگیزشی بود که دو مقوله فرعی را در برمی گیرد. اولین مقوله فرعی مربوط به این زمینه ها، شامل انگیزه ها و اهداف فرد می باشد که مواردی مانند انگیزش درونی، داشتن احساس خودکنترلی، احساس خوشبختی و رضایت از زندگی و داشتن هدف در زندگی را در برمی گیرد. دومین مقوله فرعی، مربوط به رضایت بوده که دربرگیرنده مواردی چون رضایت از درآمد مالی، رضایت خاطر و رضایت از حضور می باشد. این یافته با یافته های بخشعلی پور و همکاران (۱۴۰۱)، خداپرست

و باقرزاده (۱۴۰۰)، پناهی و همکاران (۱۴۰۰)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، درویشی و کلاته سیفری (۱۳۹۶)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، شفیع زاده و اکبری (۱۳۹۴)، یازسی و همکاران (۲۰۲۱)، نونز-باریوپدرو و همکاران (۲۰۲۱)، موتز و همکاران (۲۰۲۰) و روسسکی و همکاران (۲۰۱۲)، همسو می‌باشد که در تمامی این پژوهش‌ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده، اشاره و تاکید گردیده است. پذیرش خود، تسلط بر محیط، داشتن هدف در زندگی و رشد فردی از مواردی است که در تحقیق قاسم پور و همکاران (۲۰۱۵) به آنها برای نشاط افراد اشاره شده است. تاثیر درآمد متغیری است که در تحقیق روسسکی و همکاران (۲۰۱۲) بیان شده است. رضایت عمومی از زندگی و رضایت خاص از حوزه‌هایی در ارتباط با روابط، ظاهر، اوقات فراغت، کار و سلامتی در تحقیق موتز و همکاران (۲۰۲۰) اشاره شده است. در رابطه با این یافته می‌توان بیان داشت که انگیزه‌ها و اهدافی که افراد از حضور در استادیوم‌های فوتبال و تماشای بازی‌ها و مسابقات داشته و همچنین، کسب رضایت به اشکال مختلف آن به واسطه این حضور، از عوامل زمینه‌ای مهم و تاثیرگذار در راستای ایجاد یا رفع موانع مربوط به نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال کشور محسوب می‌گردند.

یافته‌های مربوط به راهبردهای موثر بر تعدیل یا حذف موانع نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال، ۳۶ کد، ۷ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی (حکمرانی مطلوب، راهبردهای فردی و راهبردهای انگیزشی)، شناسایی شد. در این خصوص، اولین مقوله اصلی یعنی حکمرانی مطلوب، شامل سه مقوله فرعی بود. اولین مقوله فرعی مربوط به حکمرانی مطلوب، تقویت فرهنگی - اجتماعی محیط می‌باشد که دربرگیرنده عواملی چون توجه به ابعاد عاطفی و اجتماعی، معرفی الگوهای مناسب ورزشی و فرهنگی، استفاده از کادر اداری شاد و خوش ذوق، برندسازی توانمندی‌های محیط و تلطیف فرهنگی ورزشگاه‌ها است. دومین مقوله فرعی مربوط به حکمرانی مطلوب، ایجاد زیرساخت‌های مناسب بوده که مواردی مانند تجهیز، نوسازی و بهسازی مداوم، رعایت اصول طراحی و ساخت جذاب، فضاسازی و زیباسازی محیط، زیباسازی راهروها و ورودی‌ها، ایجاد فضای سبز و استفاده از رنگ‌های شاد و جذاب در محیط، توجه به وضعیت بهداشت محیط، تمیزی و نظافت مستمر محیط، استفاده از وسایل گرمایشی و سرمایشی و تهویه مناسب، زیباسازی و استفاده از نور مناسب و تامین امنیت را شامل می‌شود. سومین مقوله فرعی نیز، شامل راهکارهای دولتی - مدیریتی بوده و دربرگیرنده مواردی مانند تعامل با نهادهای مختلف دولتی و غیردولتی، تبادل تجربیات موفق مدیران در رابطه با شاداب سازی، ایجاد انگیزه و ترغیب مدیران جهت مطالعه در رابطه با نشاط و جایگاه آن در تعلیم و تربیت و استفاده از مشاوران متخصص برای حل مشکلات می‌باشد. این یافته با یافته‌های خداپرست و باقرزاده (۱۴۰۰)، فراهانی و همکاران (۱۳۹۹)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، احمدپوری و احمدپوری (۱۳۹۶)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، فاضلیان و عظیمی (۱۳۹۳)، چاوش باشی و دهقان عقیقی (۱۳۹۲)، دشتی و آذربایجانی (۱۳۹۱)، ایزدی و همکاران (۱۳۹۱)، میرشاه جعفری و همکاران (۱۳۸۱)، یازسی و همکاران (۲۰۲۱) و

روسسکی و همکاران (۲۰۱۲)، همسو می باشد که در تمامی این پژوهش ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکر شده، اشاره و تاکید گردیده است. از جمله راهبردهای موثر و مهم در راستای تعدیل یا حذف موانع مربوط به نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال کشور، به تقویت ابعاد فرهنگی - اجتماعی در این مکان ها و فراهم آوردن بستر مناسب برای حضور و لذت بردن تماشاگران فوتبال، ایجاد زیرساخت های مناسب و فراهم آوردن امکانات و تجهیزات مناسب در این اماکن و راهکارهای دولتی و مدیریتی به واسطه فعال تر شدن نقش وزارت ورزش و جوانان و کمک به رفع این موانع، اشاره کرد.

دومین مقوله اصلی در زمینه راهبردها، راهبردهای فردی بود که شامل دو مقوله فرعی می باشد. اولین مقوله فرعی مربوط به راهبردهای فردی، رسیدگی به خود بود که مواردی چون تلاش در وقت گذاشتن برای خود، تلاش در انجام کارهای مورد علاقه، نیرو و انرژی دادن به خود و پرهیز از افراط و تفریط را شامل می شود. دومین مقوله فرعی در زمینه راهبردهای فردی نیز، تقویت پایه های اجتماعی بود که شامل مواردی مانند سرمایه گذاری در روابط صمیمانه، توجه به بهداشت روحی - روانی و جسمی و شرکت کردن در روابط بین فردی است. این یافته با یافته های خداپرست و باقرزاده (۱۴۰۰)، فراهانی و همکاران (۱۳۹۹)، مدادی نانسو و غفوری (۲۰۱۹)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، درویشی و کلاته سیفوری (۱۳۹۶)، نیستانی و همکاران (۱۳۹۶)، شفیع زاده و اکبری (۱۳۹۴)، ایزدی و همکاران (۱۳۹۱)، میرشاه جعفری و همکاران (۱۳۸۱)، یازیزی و همکاران (۲۰۲۱)، آلوکان و همکاران (۲۰۲۰) و لواندوفسکا و همکاران (۲۰۱۷)، همسو می باشد که در تمامی این پژوهش ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکر شده، اشاره و تاکید گردیده است. می توان بیان داشت که دو راهبرد رسیدگی افراد به خود و نیازهایشان به واسطه حضور در استادیوم های فوتبال و توسعه بهزیستی و نشاط ذهنی خود و همچنین، تقویت پایه های اجتماعی خود و برقراری روابط مطلوب و مناسب و صمیمی به واسطه این حضور، از جمله راهبردهای مهم و مناسب در راستای تعدیل یا حذف موانع نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال ایران هستند.

در همین رابطه، سومین مقوله اصلی در خصوص راهبردها، راهبردهای انگیزشی بود که شامل دو مقوله فرعی است. اولین مقوله فرعی مربوط به راهبردهای انگیزشی، توجه به اهمیت نشاط و شادی می باشد که دربرگیرنده مواردی چون اولویت دادن به نشاط و شادی در تدوین برنامه ها، پخش موسیقی شاد، دعوت از افراد محبوب و موفق حمایت از بهزیستی ذهنی است. دومین مقوله فرعی مربوط به راهبردهای انگیزشی، برگزاری جشن ها و مسابقات می باشد که شامل مواردی مانند برگزاری مسابقات فرهنگی - هنری، برگزاری مراسم آغازین متنوع، برگزاری مسابقات ورزشی، تفریحی، فرهنگی، هنری و علمی، برپایی جشن های شادی و مسابقات مختلف و دادن جوایز نفیس به بهترین و کاربردی ترین طرح های شاداب سازی را شامل می شود. این یافته با یافته های بخشعلی پور و همکاران (۱۴۰۱)، پناهی و همکاران (۱۴۰۰)، مدادی نانسو و غفوری (۲۰۱۹)، جووری و همکاران (۱۳۹۸)، بهزادی پور و همکاران (۲۰۱۸)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، درویشی و

کلاته سیفری (۱۳۹۶)، فاضلیان و عظیمی (۱۳۹۳)، میرشاه جعفری و همکاران (۱۳۸۱)، یازیزی و همکاران (۲۰۲۱)، نونز-باریوپدرو و همکاران (۲۰۲۱)، موتز و همکاران (۲۰۲۰)، آلوکان و همکاران (۲۰۲۰) و یانگ و همکاران (۲۰۱۸)، همسو می‌باشد که در تمامی این پژوهش‌ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده، اشاره و تاکید گردیده است. در رابطه با یافته‌ها می‌توان بیان داشت که با توجه ویژه به اهمیت مسئله شادی و نشاط و برقراری آن در استادیوم‌های فوتبال کشور و برگزاری انواع و اقسام مسابقات و جشنواره‌های فرهنگی- ورزشی در اوقات قبل مسابقه یا بین نیمه‌ها، می‌توان به تعدیل یا حذف موانع نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال ایران و افزایش حضور و وفاداری تماشاگران فوتبال کشور، کمک شایانی نمود.

یافته‌های مربوط به دستاوردهای حاصل از تعدیل یا حذف موانع نشاط آفرینی در استادیوم‌های فوتبال، ۲۱ کد، ۳ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی (سلامت روانی- اجتماعی، ارتقای سطح زندگی و ارتقای عاطفی)، شناسایی شد. در این خصوص، اولین مقوله اصلی یعنی سلامت روانی- اجتماعی، شامل دو مقوله فرعی بود. اولین مقوله فرعی مربوط به سلامت روانی- اجتماعی، توسعه وضعیت روانی افراد بود که دربرگیرنده مواردی مانند کاهش فشارهای روانی و کم کردن استرس‌ها می‌باشد. دومین مقوله فرعی نیز مربوط به بهزیستی ذهنی بوده که شامل مواردی چون ارضای نیازهای عاطفی و روانی، شادکامی برای رشد روانی فرد لازم و مفید است و ارتقای سلامت روان افراد است. این یافته با یافته‌های بخشعلی پور و همکاران (۱۴۰۱)، پناهی و همکاران (۱۴۰۰)، فراهانی و همکاران (۱۳۹۹)، بیکی و همکاران (۱۳۹۹)، بهزادی پور و همکاران (۲۰۱۸)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، درویشی و کلاته سیفری (۱۳۹۶)، شفیق زاده و اکبری (۱۳۹۴)، فاضلیان و عظیمی (۱۳۹۳)، دشتی و آذربایجانی (۱۳۹۱)، فری و گولو (۲۰۲۱)، یازیزی و همکاران (۲۰۲۱)، نونز-باریوپدرو و همکاران (۲۰۲۱)، موتز و همکاران (۲۰۲۰) و آلوکان و همکاران (۲۰۲۰) همسو می‌باشد که در تمامی این پژوهش‌ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده، اشاره و تاکید گردیده است. می‌توان بیان داشت که با استفاده از راهبردهای اشاره شده، می‌توان به توسعه و بهبود وضعیت روانی افراد جامعه به واسطه حضور مناسب در استادیوم‌های فوتبال کشور و افزایش بهزیستی ذهنی افراد کمک نمود و به طور کل، موجبات سلامت روانی و اجتماعی را فراهم آورد.

دومین مقوله اصلی در زمینه پیامدها، مربوط به ارتقای سطح زندگی می‌باشد که دارای دو مقوله فرعی است. اولین مقوله فرعی در این خصوص، افزایش کیفیت زندگی است که مواردی مانند طولانی تر شدن عمر، لذت بردن از زندگی، بهبود کیفیت زندگی، تجربه لذت، رضایت تماشاگر و افزایش بهره‌وری سازمان را در برمی‌گیرد. دومین مقوله فرعی، شامل بهبود جسمی افراد بود که شامل مواردی مانند افزایش قدرت دفاعی بدن، دور شدن از رخوت و کسالت، افراد با نشاط کمتر بیمار می‌شوند، شادکامی، فعالیت‌های قلبی عروقی و سیستم ایمنی را بهبود می‌بخشد و شادمانی دستگاه ایمنی سلامت فرد را بهبود می‌بخشد. این یافته با یافته‌های

بخشعلی پور و همکاران (۱۴۰۱)، خداپرست و باقرزاده (۱۴۰۰)، بیکی و همکاران (۱۳۹۹)، بهزادی پور و همکاران (۲۰۱۸)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، محمدی و همکاران (۲۰۱۵)، فری و گولو (۲۰۲۱)، یازیزی و همکاران (۲۰۲۱)، موتز و همکاران (۲۰۲۰) و آلوکان و همکاران (۲۰۲۰)، همسو می باشد که در تمامی این پژوهش ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده، اشاره و تاکید گردیده است. بنابراین، می توان بیان داشت که با به کارگیری راهبردهای ذکرشده، می توان به واسطه فراهم آوردن بسترهای مناسب برای حضور تماشاگران در استادیوم های فوتبال و ایجاد جوی نشاط آفرین، به افزایش کیفیت زندگی افراد و همچنین، بهبود سلامتی جسمی آنان به واسطه این حضور کمک نمود.

در نهایت، سومین و آخرین مقوله اصلی مربوط به پیامدها، ارتقای عاطفی بود که دو مقوله فرعی را در برمی گیرد. اولین مقوله فرعی در این رابطه، کنترل هیجانات است که شامل مواردی چون کاهش پرخاشگری فیزیکی، کاهش پرخاشگری کلامی و بهبود عملکرد هیجانی - اجتماعی می باشد. در همین رابطه، دومین مقوله فرعی، بهبود نگرش های مثبت می باشد که مواردی چون افراد با نشاط خوش بین ترند و نگرش مثبت تری دارند و افراد با نشاط با انگیزه بالاتر نسبت به افراد غمگین می باشند، را شامل می شود. این یافته با یافته های بخشعلی پور و همکاران (۱۴۰۱)، پناهی و همکاران (۱۴۰۰)، مدادی ناسا و غفوری (۲۰۱۹)، بهزادی پور و همکاران (۲۰۱۸)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، درویشی و کلاته سیفری (۱۳۹۶)، ملک زاده و راهنما (۱۳۹۵)، شفیع زاده و اکبری (۱۳۹۴)، فری و گولو (۲۰۲۱)، یازیزی و همکاران (۲۰۲۱)، نونز-باریوپدرو و همکاران (۲۰۲۱)، یانگ و همکاران (۲۰۱۸) و روسسکی و همکاران (۲۰۱۲)، همسو می باشد که در تمامی این پژوهش ها بر اهمیت یک یا چند مورد از موارد ذکرشده، اشاره و تاکید گردیده است. بنابراین، می توان بیان داشت که با بهره بردن از راهبردهای اشاره شده، می توان به تماشاگران فوتبال کشور کمک کرد تا با حضور در استادیوم ها و تماشای بازی ها، جوی نشاط آفرین را تجربه کرده و هیجانات خود را به شکلی مثبت کنترل و تخلیه نمایند و همچنین، موجب گردید تا نگرش های آحاد مختلف جامعه نسبت به استادیوم های فوتبال و تماشای مسابقات از نزدیک، به شکلی مثبت تغییر نماید. با توجه به مسائل اشاره شده در تحقیق برای از بین بردن موانع نشاط آفرینی پیشنهاد می شود وزارت ورزش و جوانان و نهادهای دولتی مربوطه برنامه ریزی مدون و مناسبی در این راستا داشته باشند. همچنین منابع مالی و حمایت های ویژه ای را در قالب ردیف ویژه ای به ساخت و تجهیز یا بازسازی و نوسازی اماکن ورزشی موجود در کشور با تاکید بر زیباسازی این فضاها اختصاص دهند و بدین شکل به بهبود وضعیت نشاط آفرینی در استادیوم های فوتبال کشور کمک نماید. مسئولین و مدیران استادیوم های فوتبال با همکاری با وزارت ورزش و جوانان نیاز است اقدام به برگزاری مسابقات و جشن های فرهنگی - ورزشی در اوقات قبل، حین و پس از مسابقه با تاکید بر

ایجاد جوی نشاط آفرین پرداخته و بدین شکل فضای ورزشگاه‌ها را برای حضور بهتر تماشاگران تلطیف نمایند.

منابع

- احمدپوری، یونس؛ احمدپوری، میثم (۱۳۹۶). روش‌های چگونگی ایجاد نشاط و شادابی در مدارس و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان. کنفرانس ملی پژوهش‌های نوین ایران و جهان در روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- ایزدی، صمد؛ هاشمی، سهیلا؛ برزمینی، لیلا (۱۳۹۱). بررسی عوامل مؤثر در شاداب‌سازی مدارس از دیدگاه دانش‌آموزان و اولیای مدرسه: با تأکید بر توسعه فرهنگی. مطالعات توسعه اجتماعی- فرهنگی، ۱(۱)، ۹۱-۱۱۸.
- بخشعلی پور، وحید؛ خداپرست، سیاوش؛ کلاشی، مازیار؛ فرخی، امین (۱۴۰۱). همبستگی بین انگیزش مشارکت در فعالیت‌های ورزشی با سلامت روانی، شادکامی و کیفیت زندگی کارکنان مرکز آموزش علوم دریایی باقرالعلوم. مجله طب دریا، ۴(۱)، ۴۸-۵۵.
- بیکی، یعقوب؛ قربانی، سعید؛ اصفهانی نیا، اکرم؛ بای، ناصر (۱۳۹۹). تبیین شادکامی و تنظیم رفتاری در ورزش بر مبنای رضایت از درآمد مالی والیبالیست‌های ساحلی تیم‌های ملی. مطالعات روانشناسی ورزشی، ۹(۳۳)، ۲۳۳-۲۵۲.
- پناهی، مریم؛ اسماعیلی، علی؛ گودرزی، کورش؛ روزبهنانی، مهدی (۱۴۰۰). مدل یابی ساختاری انگیزه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی بر اساس احساس نشاط در کارگران. سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت. ۵(۳)، ۲۲۵-۲۳۵.
- جووری، بهنوش؛ محمدی مقدم، یوسف؛ قهرمانی قاجار، سوسن؛ حسن مرادی، نرگس. (۱۳۹۶). نشاط‌آفرینی و سلامت اجتماعی دانشگاهیان (ارائه یک نظریه داده بنیاد). پژوهشنامه مددکاری اجتماعی، ۴(۱۴)، ۶۷-۱۰۴.
- چاوش باشی، فرزانه؛ دهقان عقیفی، ناهید (۱۳۹۲). شناسایی و سنجش عوامل تاثیرگذار بر نشاط سازمانی کارکنان در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب. علوم رفتاری، ۱۶، ۴۳-۶۶.
- خداپرست، مهدی؛ باقرزاده، محمدرضا. (۱۴۰۰). شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های عدم نشاط سازمانی در سازمان‌های دولتی باتکنیک دلفی فازی. مطالعات رفتاری در مدیریت، ۱۲(۲۸)، ۴۸-۶۵.
- خدادادی، محمدرسول؛ نجدرحمتی، بهروز؛ فریدفتحی، مریم (۱۳۹۶). ارتباط انگیزه مشارکت ورزشی، نشاط و شادابی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه اول شهرستان بناب. پژوهش در ورزش تربیتی، ۱۳، ۱۵۵-۱۷۴.
- درویشی، ابوالفضل؛ کلاته سیفری، معصومه (۱۳۹۶). اثر نشاط سازمانی بر بهره‌وری کارکنان اداره کل ورزش و جوانان استان مازندران. رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی. ۵(۱۶)، ۹-۱۹.
- دشتی، مرتضی؛ آذربایجانی، محمدعلی (۱۳۹۱). عوامل مؤثر بر شادابی و نشاط دانش‌آموزان از نظر دانش‌آموزان دبیرستان های استان ایلام. مجله مدیریت و رفتار سازمانی در ورزش، ۱(۲)، ۵۱-۶۰.
- شفیعی زاده، حمید؛ اکبری، محبوبه (۱۳۹۴). ارزیابی وضعیت موجود شادی و نشاط در مدارس ابتدایی از دیدگاه معلمان و مدیران آموزش و پرورش شهرستان گرمسار. روانشناسی تربیتی، ۶(۳)، ۷۰-۸۶.
- فاضلیان، پورانده؛ عظیمی، صابر (۱۳۹۳). بررسی دیدگاه معلمان در مورد چگونگی شاداب‌سازی مدارس با توجه به استانداردهای کالبدی طراحی فضاهای آموزشی. پژوهش‌های تربیتی، ۲۹، ۴۱-۶۱.
- فراهانی، اکرم؛ شاه منصوری، عزت‌اله؛ مندعلی زاده، زینب. (۱۳۹۹). تحلیل و اولویت‌بندی موانع حضور زنان در استادیوم‌های ورزشی فوتبال به‌عنوان تماشاگر در ایران. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۲(۶۱)، ۱۴۷-۱۷۰.
- متوسلی، محمود؛ عبادی، جعفر؛ محمود مشهدی، احمد. (۱۳۹۰). اقتصاد ارتدکس مطالعه‌ای در معنا، مفهوم و ویژگی‌های آن. مجله تحقیقات اقتصادی، ۴۶(۴)، ۱۷۵-۲۰۵.

- ملک زاده، غلامرضا؛ راهنما، نرگس (۱۳۹۵). بررسی عوامل تاثیرگذار بر نشاط کارکنان در محل کار. دومین کنفرانس بین المللی مدیریت و فناوری اطلاعات و ارتباطات، تهران، ۱-۱۳.
- میرشاه جعفری، ابراهیم؛ عابدی، محمدرضا؛ دریکوندی، هدایت الله (۱۳۸۱). شادمانی و عوامل مؤثر بر آن. تازه های علوم شناختی، ۴(۳)، ۵۰-۵۸.
- نیستانی، فریبا؛ اسماعیلی شاد، بهرنگ؛ سلیمان پور عمران، محبوبه (۱۳۹۶). مطالعه نظری پیرامون مولفه های ساختاری و محتوایی مدارس بانشاط. پویش در آموزش علوم انسانی، ۳(۸)، ۱-۱۸.
- Behzadipour, S., Sadeghi, A., Sepahmansour, M. (۲۰۱۸). A Study on the Effect of Gratitude on Happiness and Well Being. *Biquarterly Iranian Journal of Health Psychology*, ۱(۲), ۶۵-۷۲.
- Blacklock, R. E., Rhodes, R. E., & Brown, S. G. (۲۰۰۷). Relationship between regular walking, physical activity, and health-related quality of life. *Journal of Physical Activity and Health*, ۴(۲), ۱۳۸-۱۵۲.
- Book, K., & Högdahl, E. (۲۰۲۲). Equalizer: Breaking down the barriers at informal outdoor sport and recreational spaces. *Leisure Studies*, ۱-۱۷.
- Brown, W. J., Burton, N. W., & Rowan, P. J. (۲۰۰۷). Updating the evidence on physical activity and health in women. *American journal of preventive medicine*, ۳۳(۵), ۴۰۴-۴۱۱.
- Cornil, Y., & Chandon, P. (۲۰۱۳). From fan to fat? Vicarious losing increases unhealthy eating, but self-affirmation is an effective remedy. *Psychological science*, ۲۴(۱۰), ۱۹۳۶-۱۹۴۶.
- Dolan, P., Kavetsos, G., Krekel, C., Mavridis, D., Metcalfe, R., Senik, C., ... & Ziebarth, N. R. (۲۰۱۹). Quantifying the intangible impact of the Olympics using subjective well-being data. *Journal of Public Economics*, ۱۷۷, ۱۰۴۰-۴۳.
- Downward, P., & Rasciute, S. (۲۰۱۱). Does sport make you happy? An analysis of the well-being derived from sports participation. *International review of applied economics*, ۲۵(۳), ۳۳۱-۳۴۸.
- Eitzen, D. S. (۱۹۸۹). The sociology of amateur sport: An overview. *International Review for the Sociology of Sport*, ۲۴(۲), ۹۵-۱۰۵.
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (۱۹۸۲). Epistemological and methodological bases of naturalistic inquiry. *ECTJ*, ۳۰(۴), ۲۳۳-۲۵۲.
- Frawley, S., & Cush, A. (۲۰۱۱). Major sport events and participation legacy: The case of the ۲۰۰۳ Rugby World Cup. *Managing leisure*, ۱۶(۱), ۶۵-۷۶.
- Frey, B. S. (۱۹۹۷). *Not just for the money: An Economic Theory of Personal Motivation*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham, UK, Brookfield, US
- Frey, B. S., & Gullo, A. (۲۰۲۱). Does sports make people happier, or do happy people more sports? *Journal of Sports Economics*, ۲۲(۴), ۴۳۲-۴۵۸.
- Frey, B. S., Gullo, A. (۲۰۲۱). Does sports make people happier, or do happy people more sports? *CREMA Working Paper*, ۲۲(۴), ۴۳۲-۴۵۸.
- Ghasempour, A., Jodat, H., Soleimani, M., Zhaleh Shabanlo, K. (۲۰۱۵). Happiness as a Predictor of Psychological Well-Being of Male Athlete Students. *Annals of Applied Sport Science*, ۱(۲), ۲۵-۳۲.
- Huang, H., & Humphreys, B. R. (۲۰۱۲). Sports participation and happiness: Evidence from US microdata. *Journal of economic Psychology*, ۳۳(۴), ۷۷۶-۷۹۳.
- Inoue, Y., Berg, B. K., & Chelladurai, P. (۲۰۱۵). Spectator sport and population health: A scoping study. *Journal of sport management*, ۲۹(۶), ۷۰۵-۷۲۵.

- Inoue, Y., Sato, M., Filo, K., Du, J., & Funk, D. C. (2017). Sport spectatorship and life satisfaction: A multicountry investigation. *Journal of Sport Management*, 31(4), 419-432.
- Inoue, Y., Wann, D. L., Lock, D., Sato, M., Moore, C., & Funk, D. C. (2020). Enhancing older adults' sense of belonging and subjective well-being through sport game attendance, team identification, and emotional support. *Journal of Aging and Health*, 32(7-8), 530-542.
- Jang, W. E., Wann, D. L., & Ko, Y. J. (2018). Influence of team identification, game outcome, and game process on sport consumers' happiness. *Sport management review*, 21(1), 63-71.
- Jang, W., Ko, Y. J., Wann, D. L., & Kim, D. (2017). Does spectatorship increase happiness? The energy perspective. *Journal of Sport Management*, 31(4), 333-344.
- Kavetsos, G. (2011). 11. Physical activity and subjective well-being: An empirical analysis. *The economics of sport, health and happiness: The promotion of well-being through sporting activities*, 213.
- Kawakami, R., Sawada, S. S., Ito, T., Gando, Y., Fukushi, T., Fujie, R., ... & Higuchi, M. (2017). Influence of watching professional baseball on Japanese elders' affect and subjective happiness. *Gerontology and Geriatric Medicine*, 3, 1-6.
- Kim, J., & James, J. D. (2019). Sport and happiness: Understanding the relations among sport consumption activities, long-and short-term subjective well-being, and psychological need fulfillment. *Journal of Sport Management*, 33(2), 119-132.
- Kogoya, K., Guntoro, T. S., & Putra, M. F. P. (2022). Sports event image, satisfaction, motivation, stadium atmosphere, environment, and perception: A study on the biggest multi-sport event in Indonesia during the pandemic. *Social Sciences*, 11(6), 241.
- Liu, H., & Zhang, X. (2023). Sport, Health and Happiness in the Context of the 19th Hangzhou Asian Games. *Japan Journal of Lifelong Sport*, 19(2), 1-20.
- Lewandowska, E., Kostencka, A., Dziembowska, I., & Gotowski, R. (2017). Happiness in active and retired athletes. *Studia sportiva*, 11(1), 208-218.
- Maxcy, J., Wicker, P., & Prinz, J. (2019). Happiness as a reward for torture: Is participation in a long-distance triathlon a rational choice? *Journal of Sports Economics*, 20(2), 177-197.
- Medadi Nansa, E., & Ghafouri, F. (2019). Sport and Physical Activities as the Ground for Supporting Subjective Well-being. *New Approaches in Exercise Physiology*, 1(1), 139-156.
- Mutz, M., Reimers, A. K., Demetriou, Y. Leisure Time Sports Activities and Life Satisfaction: Deeper Insights Based on a Representative Survey from Germany. *Applied Research in Quality of Life*. 1-17.
- Núñez-Barriopedro, E., Cuesta-Valiño, P., Gutiérrez-Rodríguez, P., & Ravina-Ripoll, R. (2021). How does happiness influence the loyalty of karate athletes? A model of structural equations from the constructs: consumer satisfaction, engagement, and meaningful. *Frontiers in Psychology*, 12, 653034.
- Ruseski, J. E., Humphreys, B. R., Hallmann, K., Wicker, P., & Breuer, C. (2014). Sport participation and subjective well-being: Instrumental variable results from German survey data. *Journal of Physical Activity and Health*, 11(2), 396-403.
- Sailer, M., Hense, J. U., Mayr, S. K., & Mandl, H. (2017). How gamification motivates: An experimental study of the effects of specific game design elements on psychological need satisfaction. *Computers in human behavior*, 79, 371-380.

